

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2016

Ivana Smáhová

FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

Studijní program: Porodní asistence B5349

Ivana Smáhová

Studijní obor: Porodní asistentka 5341R007

HOMEOPATIE V PORODNÍ ASISTENCI

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Ratislavová, Ph.D.

PLZEŇ 2015/2016

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a všechny použité prameny jsem uvedla v seznamu použitých zdrojů.

V Plzni dne 27. 3. 2016

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování:

Děkuji Mgr. Kateřině Ratislavové, Ph.D. za odborné vedení práce a poskytování cenných rad. Dále děkuji svým nejbližším za podporu v průběhu celého mého studia.

Anotace

Příjmení a jméno: Smáhová Ivana

Katedra: Katedra ošetrovatelství a porodní asistence

Název práce: Homeopatie v porodní asistenci

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Ratislavová, Ph.D.

Počet stran – číslované: 54

Počet stran – nečíslované (tabulky, grafy): 17

Počet příloh: 2

Počet titulů použité literatury: 25

Klíčová slova:

Homeopatie, porodní asistence, porodní asistentka, homeopatické přípravky, těhotenství, porod, šestinedělí, kojení, alternativní metoda

Souhrn:

Tato práce je zaměřena na homeopatii v porodní asistenci, konkrétně na období těhotenství, porodu a šestinedělí. Práce je rozdělena na dvě části. První část je teoretická a druhá praktická. Teoretická část poskytuje informace o pojmu homeopatie a zároveň o využití homeopatických přípravků v období těhotenství, při porodu a v šestinedělí. Praktická část se zabývá kvantitativním výzkumem, který je zaměřen na odhalení postoje žen k využití homeopatie, ve výše popsaných obdobích.

Annotation

Surname and name: Smáhová Ivana

Department: Nursing and midwifery assistance

Title of thesis: Homeopathy in midwifery

Consultant: Mgr. Kateřina Ratislavová, Ph.D.

Number of pages – numbered: 54

Number of pages – unnumbered (tables, graphs): 17

Number of appendices: 2

Number of literature items used: 25

Keywords:

Homeopathy, birth assistance, midwife, homeopathic preparation, pregnancy, birth, puerperium, breast-feeding, alternative method

Summary:

This work is focused on homeopathy in birth assistance, namely the pregnancy, birth and puerperium period. There are two parts: theoretical and practical. The theoretical part provides information about homeopathy concept and using of homeopatical preparation in pregnancy, birth and puerperium period. The practical part deals with quantitative research, which is focused on revealing women's attitude towards the homeopathy use in the above described periods.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ÚVOD DO HOMEOPATIE.....	11
1.1 Vznik homeopatie	11
1.2 Výroba a ředění homeopatik.....	12
1.3 Dávkování a podmínky užívání	13
1.3.1 Rozdělení homeopatik	13
1.3.2 Výhody a nevýhody, nežádoucí účinky a možné kontraindikace	13
1.3.3 Dávkování léku.....	14
2 HOMEOPATIE V TĚHOTENSTVÍ	16
2.1.1 První trimestr	16
2.1.2 Druhý trimestr	17
2.1.3 Třetí trimestr	19
3 HOMEOPATIE PŘI PORODU	22
3.1.1 První doba porodní	22
3.1.2 Druhá doba porodní	23
3.1.3 Třetí doba porodní	24
4 HOMEOPATIE V ŠESTINEDELI.....	25
4.1.1 Porodní poranění	25
4.1.2 Poporodní bolesti a krvácení	26
4.1.3 Kojení	27
4.1.4 Péče o novorozence a kojence	30
PRAKTICKÁ ČÁST	32
5 FORMULACE PROBLÉMU	32
6 CÍL VÝZKUMU	33
6.1.1 Dílčí cíle	33
6.1.2 Předpoklady	33
7 METODOLOGIE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	34
7.1.1 Metoda sběru dat	34
7.1.2 Charakteristika souboru	34
7.1.3 Organizace výzkumu	34
8 ANALÝZA DAT	35
9 INTERPRETACE VÝSLEDNÝCH DAT	56
10 DISKUZE	60
11 ZÁVĚR	62

LITERATURA A PRAMENY

SEZNAM TABULEK

SEZNAM GRAFŮ

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA Č. 1 – DOTAZNÍK

PŘÍLOHA Č. 2 – INFORMOVANÝ SOUHLAS

ÚVOD

Homeopatie je způsob léčby, kdy se využívají vysoce naředěné preparáty látek z přírodních zdrojů. Homeopatie je považována za jeden z druhů alternativní medicíny. Klasická homeopatie je poměrně složitý obor a k jeho praktikování je třeba dokonalé nastudování literatury a podrobná anamnéza všech příznaků klienta probíhající v čase. Ačkoliv se jedná o složitou metodu léčby, porodní asistentky užívají jen určité druhy preparátů, které působí přímo na jeden určitý problém. Proto může homeopatii užívat i porodní asistentka, která není přímo vyškolenou homeopatkou.

Cílem bakalářské práce je poskytnout kompletní informace o možnostech využití homeopatie během těhotenství, při porodu a v šestinedělí a zjistit postoj žen k využití homeopatie v těchto obdobích.

Ženy, které využívají nebo by rády využívaly homeopatii, jsou v očích mnohých porodních asistentek považovány za alternativní těhotné, rodičky nebo matky, které se zatím v mnohých porodnicích netěší velkou oblíbeností. Během své praxe jsem byla častokrát svědkem toho, že žena raději slevila ze svých původních přání a požadavků a to jen proto, že vycítila určitou negativitu na její požadavky ze stran porodních asistentek. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla psát o homeopatii jako o jedné z alternativních metod využívaných v porodní asistenci, protože mne zajímal skutečný pohled žen na tuto metodu. Cílem praktické části mé bakalářské práce tedy je odhalit postoj žen k možnostem využití homeopatie v těhotenství, při porodu a v šestinedělí. Během těhotenství, porodu a v průběhu šestinedělí lze pomocí homeopatik vyřešit mnoho problémů souvisejících s tímto obdobím bez nutnosti používat farmakologické léky, které mají často mnoho nežádoucích účinků. Jelikož jsem toho názoru, že většina žen raději používá léky, které zatěžují organismus co možná nejméně, zvolila jsem si již zmíněný cíl, který jsem v praktické části bakalářské práce podrobněji zkoumala. Jednou, bych se ráda ve své profesi věnovala možnostem využívání homeopatických léků pro potřeby těhotných žen, rodiček a šestinedělek. Výběr tohoto téma pro svoji bakalářskou práci pro mne byl i určitou výzvou, jelikož jsem doposud s užíváním homeopatik příliš zkušeností neměla. Vypracováním této práce jsem chtěla dojít mimo jiné k rozšíření vlastních obzorů a k získání nových informací, které by mohli být v mé profesi velice užitečné.

Výchozí informace, pro zpracování mnou zvoleného hlavního cíle jsem se rozhodla získat pomocí vytvoření anonymních dotazníků. Získaná data jsem vyhodnotila na základě

výsledků zpracování těchto dotazníků. Analýza získaných dat je podrobně rozpracována v praktické části bakalářské práce.

Analýze informací, získaných výzkumným šetřením předchází teoretická část bakalářské práce, kde jsem popsala základní informace pro vstup do problematiky homeopatie a dále jsem rozvedla homeopatika, která jsou vhodná užívat v období těhotenství, za porodu a v šestinedělí.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD DO HOMEOPATIE

1.1 Vznik homeopatie

Homeopatie je způsob léčby sebe sama pomocí přírodních léků v malých dávkách. Homeopatické léky jsou pod ochranou zákona a na domácí užití je možné je získat většinou bez lékařského předpisu. (6, s. 17; 20, s. 13)

Vznik homeopatie se datuje k roku 1790, kdy byly položeny písemné základy homeopatie německým lékařem Dr. Samuelem Hahnemannem, který napsal knihu *Organon racionální léčby*. Tato kniha se stala základem pro homeopatii. Od vydání této publikace, se tato metoda dostala téměř do všech koutů světa. V odborné literatuře nalezneme statistiky, které zobrazují počet léčených obyvatel v zemi pomocí homeopatik. Například v Evropě nalezneme tři státy (Belgie, Francie, Holandsko), ve kterých je léčba pomocí homeopatik natolik populární, že se zde léčí touto metodou více jak třetina místního obyvatelstva. Kniha *Organon racionální léčby*, která popisuje metodu homeopatie, se stala učebním textem pro některé lékařské a farmaceutické fakulty.

Základem homeopatie je: *similia similibus curantur*, čili „podobné je léčeno podobným“. Co přesně tato věta znamená si lze uvést na příkladu: Po včelím bodnutí dochází v oblasti píchnutí k vytvoření zarudlého místa na kůži. Tato část kůže je značně precitlivělá. Včelí sérum způsobuje podráždění. Pokud nalezneme tento druh podráždění na našem těle a zvolíme léčbu pomocí homeopatik, konkrétně matečnou tinkturu, která vznikla macerací celé včely - *Apis mellifica*. Po aplikaci tohoto přípravku dojde ke zmírnění podráždění, zmenšení otoku a postižený se zbaví probíhajících příznaků.

Lidé zabývající se homeopatií, se řídí knihou *Materia medica homeopatica*, která obsahuje souhrn veškerých příznaků, kterými se může pacient projevit. Homeopaté srovnávají příznaky pacientů s popsányými příznaky v této knize a snaží se nalézt vhodný přípravek pro léčbu. Základem této knihy je řada dlouhodobých pokusů s farmakodynamickými aktivními látkami, které způsobí u zdravého člověka soubor symptomů typických pro určitou látku. (8, s. 138)

I přestože je její soubor dat velice rozsáhlý, a k používání homeopatie je důležité podrobné studium, základy homeopatie nejsou nikterak složité. Homeopatii může používat

i úplný laik, který i s nižším množstvím léčiv může docílit uspokojivého efektu. Této metodě se mohou bezpečně učit a věnovat dokonce i nevzdělaní začátečníci a bez nebezpečí ji používat. Proto, aby tomu tak bylo, musí ctít určitá pravidla a používat jasnou mysl. (6, s. 19, 20; 8, s. 196, 197)

1.2 Výroba a ředění homeopatik

Základem pro výrobu homeopatik je tzv. matečná tinktura. Matečná tinktura je připravována z rostlin, živočichů a dalších přírodních látek. Matečnou tinkturu vyrábíme několika způsoby, a to buď triturací, macerací nebo perkolací.

Triturace se užívá u nerozpustných substancí. Dochází při ní ke tření s laktózou při kterém se nerozpustná látka stane látkou rozpustnou a může se s ní dále pracovat stejným způsobem jako s látkami rozpustnými.

Účinné látky se nejprve rozmačkají na prášek, nebo se z nich pomocí lisu získá šťáva. Poté se vzniklý prášek nebo vylisovaná tekutina macerují, tedy míchají s etanolem, kde se nechají pár dní extrahovat. Následuje vylisování dané směsi a filtrace tekutiny.

Takto upravené účinné látky se nadále opakovaně roztřepávají a tím dochází ke vzniku různých ředění. Protřepávání vzniklého produktu způsobuje aktivaci účinných látek a vymizení nežádoucích účinků. Při každém dalším stupni protřepávání se léčebný efekt látek prohlubuje.

Existuje několik způsobů ředění homeopatických přípravků. V České republice se běžně užívá ředění centezimální Hahnemannovo. Toto ředění se značí CH a aktivní látka se ředí v poměru 1:100. S nádobou ve které je látka v určeném poměru se stokrát zatřeše. Tímto způsobem vzniká ředění 1CH. Pokud chceme docílit vyššího ředění, 1CH opět naředíme v daném poměru a proces se opakuje. Tak vzniká 2CH a může se takto dále postupovat.

Podobně vznikají i ostatní druhy ředění. Liší se pouze v poměru zředění aktivní látky. Například pro decimální ředění D se používá poměr 1:10. Méně častá jsou pak ředění v jedné láhvi nazývajících se Korsakovo a další.

V naší republice jsou běžná ředění 5, 10, 15 a 30. Většinu těchto přípravků lze zakoupit bez lékařského předpisu. (6, s. 25, 26; 8, s. 139)

1.3 Dávkování a podmínky užívání

Homeopatické přípravky nemají příliš omezení pro užívání. Mohou se užívat společně s většinou medicínských preparátů bez kontraindikací. Doporučení při užívání je přibližně půl hodiny před a po užití homeopatických pilulek nejíst a nepít, aby došlo k požadovanému vstřebání účinných látek do organismu. Dále je vhodné si v tuto dobu nečistit zuby běžnou zubní pastou nebo ústní vodou a nekouřit. Také se doporučuje vyhnout se aromatickým látkám, jako jsou žvýkačky, káva bez ohledu na to, zda obsahuje kofein, mentolové bonbony, látky obsahující kafr apod. Toto doporučení platí pro homeopatika podávaná perorální cestou ve formě pilulek a granulí, kdy je nejlepší nechat pilulku rozpustit pod jazykem. V této formě se homeopatika podávají nejčastěji, ale lze je podat i ve formě roztoku, lokálně jako mast či gel, ve formě kapiček apod. Pilulky lze také rozpustit v malém množství vody a až poté je podat do organismu. Toho se využívá například u kojenců, kdy se v malém množství kojenecké vody homeopatika rozpustí a pak se podávají pomocí stříkačky, lžičky nebo kádinky. Dalším způsobem jak dostat homeopatikum do organismu kojence je podat homeopatický přípravek kojící matce, který se přes mléko dostane až k dítěti.

Přes velké množství látek, které účinek homeopatik nijak neovlivní, se přece jen najdou látky, které účinek ovlivnit mohou. Homeopatické léky se nedoporučuje používat společně s éterickými oleji využívanými v aromaterapii. Nicméně v porodnicích se po mnoho let tyto dvě metody užívají společně a mají nemalý úspěch. Proto je nutné pohlížet na homeopatii v oblasti porodnictví a na homeopatii jako takovou z trochu jiného pohledu. Některé éterické oleje by se ale neměly používat ani v porodnictví. Jedná se o aromaterapeutické esence, které obsahují kafr, mátu peprnou a eukalyptus. (4, s. 436; 6, s. 30, 31; 8, s. 139, 140; 9, s. 22, 23)

1.3.1 Rozdělení homeopatik

Homeopatické přípravky se běžně dělí na dva druhy. Toto rozdělení závisí na počtu jednotlivých druhů homeopatik obsažených v jedné léčivé dávce. Jedná se o rozdělení na monokomponenty a polykomponenty. U monokomponentů obsahuje léčivá dávka pouze jeden druh homeopatik. Polykomponenty obsahují více jednotlivých druhů homeopatik v jednom léčivu. (8, s. 139; 9, s. 21)

1.3.2 Výhody a nevýhody, nežádoucí účinky a možné kontraindikace

Homeopatické přípravky dominují jednou velkou výhodou, a sice téměř žádným výskytem kontraindikací. Jsou vhodné v jakémkoliv věku. Ať už se jedná o kojence, děti,

dospělého člověka, starce nebo gravidní ženy. Mohou se užívat v kombinaci s jinými homeopatiky, ale také s ostatními medicínskými léky.

Základem homeopatik mohou být různé byliny a rostliny, zvířecí jedy nebo minerální látky. Některé látky by mohli být za normálních okolností pro člověka toxické, ale díky speciální úpravě a důkladnému ředění se stávají pro člověka neškodné a lze je bez rizik užívat.

Homeopatické přípravky se také mohou bez problémů užívat jako přidružená léčba k jiným medicínským lékům. Nutno podotknout, že jsou situace či onemocnění, kdy je alopatická léčba nezbytná. V takovýchto případech je nutno respektovat klasickou medicínu. Homeopatika se s léky ve svých účincích nenarušují, a proto se není třeba obávat jejich použití v kombinaci s léky klasické medicíny.

Homeopatika obsahující cukr mohou být jedinou příčinou vzniku kontraindikací a to v souvislosti s diabetickými klienty. Klient, který trpí onemocněním diabetes mellitus, by měl užívat raději homeopatika navázaná na kapalný nosič, který na rozdíl od pevného nosiče neobsahuje cukr. Při běžném dávkování by ovšem ani u diabetiků nemělo dojít ke zvýšení hladiny glukosy v krvi. (6, s. 34, 35; 8, s. 197)

1.3.3 Dávkování léku

Pro těhotné ženy a malé děti je nejvhodnější zvolit homeopatické léky jednorázově. Většinou se jedná o léky ve formě kuliček, které se vloží do úst a volně rozpustí pod jazykem. Těhotné ženy a malé děti reagují na homeopatii většinou velice příznivě a senzitivně. Z toho důvodu postačí podávání léků s nízkým ředěním, popřípadě jednorázová dávka. U typu ředění neboli potenci je ovšem také rozhodující, zde se jedná o výhradně tělesný příznak, nebo zaujímají přední místo příznaky duševního rázu. Nízké ředění, tedy ředění do 15 CH je vhodné použít u fyzických příznaků. U psychických potíží je lepší užít vysokého ředění. Proto je výhodou si pamatovat, že čím více jsou přítomny fyzické symptomy, tím nižší ředění podáme. A čím více je zřejmá psychická příčina, tím vyšší ředění použijeme. Při samotném dávkování homeopatického přípravku je také dobré vědět, že čím akutnější problém, tím zvolím vyšší ředění a častější podávání léků. (4, s. 434, 435; 8, s. 139)

S užíváním léku je nutné přestat ihned po tom, co dochází ke zlepšení. Kdyby tomu tak nebylo, mohlo by se stát, že by se žena nebo kterýkoli jiný uživatel dostal do

takzvaného stavu zkoušky léku a pak by si myslel, že homeopatický lék neměl v oblasti léčení žádný efekt. Homeopatický lék by z důvodu podávání po zlepšení mohl začít vykazovat příznaky, které jsou pro něj typické. V praxi to znamená, že by opět vyvolal ty příznaky, na které se původně podával, a proto by se mohlo zdát, že byl neúčinný.

Oproti tomu se výjimečně může stát, že dojde u osoby, která začala používat homeopatii ke krátkodobému zhoršení příznaků. Ve velké většině případů, tento proces zhoršení za velmi krátkou dobu odezní a začne docházet k uzdravování jedince. Po dobu trvání onoho zhoršení je vhodné vynechat dávku homeopatického léku. V případě, že nelze s jistotou určit, zda se jedná o pouhé krátkodobé zhoršení nebo o celkové zhoršení zdravotního stavu, je vhodné se obrátit na odborníka. (4, s. 434, 435; 9, s. 23, 24; 19, s. 38, 39)

2 HOMEOPATIE V TĚHOTENSTVÍ

2.1.1 První trimestr

Se začátkem těhotenství bývají často spojovány obtíže, které toto období provázejí a které často ženu jako první upozorní na těhotenství. Mezi tyto nejisté známky těhotenství patří například únava, nevolnost, zvracení, napětí v prsech nebo zvláštní chutě. Právě zmiňovaná nevolnost a zvracení jsou častými problémy, které mohou ženu nepříjemně obtěžovat a zároveň je musí žena chápat jako přirozenou hormonální nerovnováhu. Ale co když si tento stav na začátku těhotenství zaslouží větší pozornost? Na začátku těhotenství dochází k nárůstu hormonu progesteronu. Tento hormon ale vzrůstá i v období premenstruační (luteální) fáze, kdy ovšem v netěhotném stavu obvykle nevolnosti a zvracení nezpůsobuje. Tyto potíže by se dále daly vysvětlit souvislostí s chorionovými hormony, které bohužel opět nevysvětlují, proč některé zdravé těhotné ženy nevolnostmi ani zvracením vůbec netrpí. Další možností proč se tyto problémy u těhotných žen objevují, může být přirozený boj mezi pudem rozmnožovacím a pudem sebezáchovy. Imunitní systém matky je založen na nezákladnější funkci a tj. objevit, zdolat a vypudit všechny neznámé elementy z organismu ženy. V případě těhotenství je tomu jinak. Imunitní systém ženy se musí přizpůsobit těhotenství a rostoucí plod přijmout a akceptovat. Tento proces trvá celý první trimestr, kdy se vyvíjí placenta, která komunikuje s dělohou a způsobuje onen boj. Ne nadarmo se říká, že jestli žena v prvním trimestru zvrací je to známka dobrého vývoje, ovšem po prvním trimestru by měly tyto nevolnosti spojené se zvracením ustát. (4, s. 28; 6, s. 152, 153)

Homeopatickým lékem hojně doporučovaným na těhotenské nevolnosti a zvracení je SEPIA. Je vhodná pro nauzeu, kterou vyvolávají pachy nebo pomyšlení na doposud oblíbená jídla, pocity ranních nevolností, nebo chutě na kyselé potraviny. Dále je SEPIA vhodná pro ženy, které trápí určité ambivalentní pocity související s raným těhotenstvím či náladovost jako taková. Tento homeopatický lék má také určitý ochranný vliv proti spontánnímu abortu. Dále ho lze použít v souvislosti s problémy ohledně hemoroidů, varixů nebo povolených pánevních vazů.

Na nauseu a zvracení, které vyvolávají různé pachy jídel, se doporučuje podat lék SEPIA v potenci 9 CH. A to v dávkování pěti kuliček jedenkrát až dvakrát denně. Na ambivalentní pocity a černé myšlenky či pesimistický pohled na změny související

s těhotenstvím lze podat SEPII o potenci 30 CH při stejném dávkování jako na nevolnost. Při již zmíněném problému povolení pánevních vazů, nebo jako prevence křečových žil se doporučuje podat SEPII v ředění 15 CH. Opět je vhodná dávka pěti globulí jedenkrát až dvakrát za den. (6, s. 153 – 155; 8, s. 141)

Dalším způsobem jak ulevit ženě od těhotenských nevolností je možnost využití homeopatického přípravku IPECA (Cephaelis ipecacuanha). Jedná se o keř, jehož výtažek se používá na vyvolání zvracení v případech, kdy se člověk předávkuje léky nebo požije nějaký jed. Tento přípravek je vhodný pro těhotné, které zvrací i přes to, že mají stále pocit chuti k jídlu. Velkou výhodou tohoto léku je, že i přes zvracení, které může být i opakované nemá žena pocit povleklého jazyka. Dále se může užít i v případech, kdy má žena pocity náhlé nevolnosti, která neustává ani po zvracení. Doporučované je podávat IPECU v ředění 9 CH.

Pokud žena trpí nauseou, kterou vyvolává pobyt v teplých, příliš vytopených místnostech, která se po vstupu na čerstvý vzduch zlepší je pro ni vhodná PULSATILLA. Homeopatikum se také výborně hodí pro ženy, které jsou senzitivní na přejídání, jídla obsahující velké množství tuku, ovoce a kyselé ovocné nápoje.

Na začátku těhotenství a mnohdy i na konci mívají těhotné ženy častější nucení na močení. Většinou se jedná o hormonální příčinu a ke konci těhotenství na tlak rostoucí dělohy na sliznici močového měchýře. S močovými cestami může během těhotenství souviset výskyt infekcí a možných zánětů, které mohou velmi zneprůjemnit pohodlí těhotné. V případě, že by se infekce dostala až k ledvinám, jsou nutné intervence odborníka. Pokud se jedná o zánět, který se nerozšíří do vyšších částí močových cest, může být velmi dobrým pomocníkem homeopatikum CANTHARIS. Zejména pokud se problémy vyznačují řezavou nebo bodavou bolestí během močení i po něm. Nebo pokud žena pociťuje bolesti močového měchýře a močové trubice společně s neustálým nucením na močení. Lék je vhodný užívat v potenci 9 nebo 15 CH. Toto homeopatikum je zajímavé tím, že se u něho prokázal určitý afrodiziakální účinek, který se dá vysvětlit tím, že je základem pro výrobu léku mimo jiné i hmyz zvaný španělská muška. (6, s. 152 – 155, 160, 166, 167; 8, s. 141, 142)

2.1.2 Druhý trimestr

Období je popisováno pro ženu jako nejkrásnější a nejpříjemnější čas z celého těhotenství. Druhý trimestr je takto charakterizován zejména proto, že dochází k vymizení

nebo alespoň zmírnění těhotenských nevolností. Je dokončen proces embryogeneze a plod v tomto období začíná nejvíce přibývat a růst. Rychlému růstu se musí přizpůsobit i děloha, která se v druhém trimestru dostává nad oblast spony stydké. To působí na močový měchýř a pochvu určitým tlakovým uvolněním. Těhotenství se začíná projevovat navenek a nelze již tento stav ve většině případů skrývat. Pro těhotnou má být toto období nejpříjemnější fází těhotenství zejména proto, že zde bývá nejméně potíží, které by ženu mohli trápit.

Přesto se zde mohou objevit situace nebo problémy, které by žena chtěla ovlivnit ve svůj prospěch. Takovýmto problémem může být například obstipace, která bývá v těhotenství častější než jindy. Je to způsobeno vlivem hormonu progesteronu, který zpomaluje střevní peristaltiku a také vlivem rostoucí dělohy, která postupně utlačuje okolní orgány. Tento problém se dá v první řadě ovlivnit úpravou životosprávy, dostatečným pitným režimem a pohybem. Pokud ovšem předchozí intervence nezabírají, nebo nejsou dostatečně efektivní, může pomoci NUX VOMICA. Při problémech s vyprázdněním, kdy má žena časté pocity na stolicí bez následného vyprázdnění. Tento homeopatický lék lze uplatnit nejen při potížích se zácpou, ale i v souvislosti s nadýmáním či hemoroidy. Vhodné je ho užít v nízkém ředění. V nízkém ředění se také může použít u žen, které užívali velké množství klasické medicíny. NUX VOMICA také ovlivní ženské tělo ve smyslu pročištění po užívání hormonální antikoncepce, což by mohly využít zejména ženy, které se snaží otěhotnět a dlouho před tím tento druh antikoncepce užívali. U problémů se zácpou se může také použít SEPIA, která ovlivňuje i další potíže trávicího ústrojí, jako je například nevolnost nebo pyréza. SEPIA se užívá, když si žena kromě zácpy stěžuje na pocity povislého svalstva, podrážděnost a pocity tíže v oblasti pánve a konečníku. (4, s. 48; 6, s. 174, 180, 182; 8, s. 144; 17)

Se zácpou a okolím recta velmi úzce souvisí i vznik nebo zhoršení hemoroidů. Jedná se o rozšířené žíly v okolí konečníku, které mají navenek namodralé zbarvení a v období těhotenství nejsou nikterak neobvyklé. Tato forma křečových žil se může vyskytovat nejen v okolí recta, ale i na vulvě což je pro ženu ve většině případů velmi znepokojující. Protože jde o velice intimní oblast, ženy jsou v tomto ohledu velice opatrné a otevřít toto téma je pro ně velice náročné. I pro tento problém je jednou z alternativních možností, jak problém vyřešit, homeopatie. Pokud se u ženy hemoroidy objevily, je prvním doporučeným lékem ARNICA MONTANA o potenci 9 CH. Pro těhotné ženy se doporučuje ARNICU zkombinovat s lékem SEPIA 9 CH. V případě potřeby, lze přidat

také léky AESCULUS 5 CH a HAMAMELIS 5 CH. Tyto dva homeopatické léky jsou ovšem na lékařský předpis. Doporučené je dávkování třikrát až čtyřikrát denně pět kuliček. Tyto homeopatické přípravky se dají využít i na křečové žíly na nohou. Homeopatický lék SEPIA se dá také používat ve smyslu prevence křečových žil a hemoroidů a to v potenci 15 CH při dávkování pěti kuliček jednou až dvakrát denně. Dalším přípravkem vhodným jak na hemoroidy, tak na křečové žíly je PULSATILLA. (4, s. 59 – 63; 6, s. 197, 198; 8, s. 141; 16)

2.1.3 Třetí trimestr

Poslední tři měsíce těhotenství jsou pro ženu po poměrně poklidném druhém trimestru opět obdobím určité zátěže. Plod dokončuje svůj vývoj. Brzy bude dítě schopné samostatného života mimo tělo matky, neustále přibývá, aby dosáhlo ideální váhy, a spolu s ním se zvětšuje i děloha, která omezuje ostatní orgány ženina těla. V tomto období se mohou znovu objevit některé potíže, které doprovázejí počátky těhotenství, nebo se mohou objevit úplně nové, které žena doposud neměla. Žena může mít také některé těhotenské neduhy po celou dobu těhotenství, které se s jeho délkou stupňují, a právě třetí trimestr se stává obdobím, kdy graduji.

Mezi problémy, které se mohou vyskytnout v průběhu celého těhotenství, ale v posledních třech měsících se mohou prohloubit, patří mimo jiné i anémie z nedostatku železa. Nejideálnější možnou variantou je nahrazení tohoto prvku potravinami obsahujícími železo jako je červené maso, dýňová semínka, ořechy a podobně. Tím by měla žena vždy začínat. Mezi homeopatika, která pomáhají při nedostatku železa, patří FERUM METALLICUM, které se používá, když je zřetelná bledost a slabost ženy. Dále FERUM PHOSPHORICUM, který pomáhá zvýšit vstřebávání železa z potravy. Ideální je tento produkt používat v ředění 9 CH dvakrát denně pět kuliček. Homeopatické přípravky na rozdíl od klasických suplementů železa nezpůsobují potíže s trávením, jako je obstipace, nebo bolesti břicha což je jejich velkou výhodou. Dají se používat společně s jinými preparáty. Při anémii je důležité také dodávat organismu dostatek vitamínu C, který má také pozitivní vliv na vstřebávání železa. (4, s. 75, 76, 83 – 85; 6, s. 192, 193; 7, s. 160 – 163; 15)

V prvním trimestru se u žen někdy objeví nepříjemné pálení žáhy, které je způsobeno rozšířením kardie žaludku. Za tento stav je zodpovědný hormon progesteron. V období blížícího se konce těhotenství se pálení žáhy může objevit znovu. Tentokrát tomu

přispívá mimo hormonální vliv také rostoucí děloha, která utlačuje žaludek a tím napomáhá k reflexu žaludečního obsahu do jícnu. Pálení žáhy, neboli pyróza těhotné velmi znepríjemní odpočinek, usínání i běžné denní činnosti. Pocity pálení žáhy se objevují častěji při polohách vleže a v předklonu, proto se doporučuje usínat v polosedě a zbytečně se nepředklánět. Dále je doporučováno jíst menší porce jídla vícekrát denně a vyhýbat se mastným a kořeněným jídlům. Z nabídky homeopatik se na tento problém hodí vyzkoušet MAGNESIUM PHOSPHORICUM. Léčivo bývá velmi účinné zejména při použití nízké potence. Tento homeopatický přípravek se také osvědčil při užívání na křeče v lýtkách. Těhotné ženy často pociťují křeče, které je mohou dokonce budit během noci. Někdy stačí pouhé protažení, nebo masáž od partnera, ale v určitých případech mohou být homeopatika dobrým pomocníkem. (4, s. 85, 86, 90; 6, s. 101, 103; 8, s. 142)

Ke konci těhotenství se žena velice zaobírá otázkami blížícího se porodu. Snaží se na vše psychicky připravit a ujistit se, že bude vše v pořádku. Velkou starost jí v tomto ohledu může dělat poloha miminka, pokud je stále v poloze příčné, nebo v poloze podélné koncem pánevním. Většina žen, se snaží přijít na způsob, jak své dítě přesvědčit k obratu do polohy podélné hlavičkou. V některých případech může pomoci homeopatický lék PULSATILLA. Použit by se ovšem měl jen v případě, že poloha příčná či konec pánevní nemají jasnou příčinu a není známa překážka, která by mohla obrat plodu znemožnit. Také nesmí být přítomny žádné faktory, které by poukazovali na to, že změna polohy by mohla nějakým způsobem plod ohrozit. Nejpříznivější je pokusit se o obrat plodu mezi 32. a 36. týdnem těhotenství u prvorodiček a o trochu později u multipar. Pokud bychom se pokusili pomocí homeopatik změnit polohu plodu dříve, je zde velká pravděpodobnost, že by se plod stočil zpět do původní polohy. Déle už by to velikost plodu a postupné snižování množství plodové vody nemuseli umožnit. (4, s. 121, 122; 6, s. 201)

S postupně se blížícím koncem posledního trimestru se těhotné ženy musí psychicky připravit na samotný porod. Mnoho žen se s blížícím se porodem nemůže vyrovnat a pociťují obrovské návaly strachu a bezmoci. Pro bezproblémový průběh porodu je velmi důležité, aby byla žena vyrovnaná a odhodlaná porodit. Velmi důležitou roli zde hraje důvěra ženy v sebe sama. V případě, že se těhotné nedaří úzkostný strach z porodu eliminovat a důvěru ve svou schopnost porodit spíše ztrácí, než aby ji posilovala, mohou být velkým pomocníkem homeopatické přípravky. U žen, kterým strach z porodu způsobuje třes, pocit těžkých nohou, průjmy, časté nucení na močení a další příznaky,

kteře jsou také typické pro velkou trému, je vhodné použít přípravek GELSEMIUM v potenci 30 CH.

V případech, kdy žena projeví svůj strach zrychlením veškerého svého jednání je na místě použít lék ARGENTUM NITRICUM. Ženy, pro které je vhodný zrychleně mluví a jen těžko někoho jiného pouští ke slovu, projevují se rychlou chůzí a roztěkaností. Dokonce i uspěchaně jí a některé mají pocit, že porod nestihnou. Nervozita může způsobit nespavost. U těchto vystrašených žen se může také objevit zvýšená potřeba močení nebo průjem. Homeopatikum je vhodné podat v ředění 30 CH.

U těhotných, které popisují své obtíže velmi podrobně a jejich reakce jsou nápadně neustálým nařikáním a vzdycháním se uplatní přípravek IGNANTIA AMARA stejného ředění jako přípravek výše. Tyto ženy mívají sklon k hysterii a lze u nich vyzorovat určité protiklady. Například při jídle jim jdou lépe polykat suché potraviny oproti kašovitém. Těhotné velmi pozitivně reagují na rozptýlení, při kterém se jejich příznaky výrazně snižují. (7, s. 45 – 51, 164 – 167, 184 – 188; 8, s. 142, 143; 19, s. 160, 161)

V období, kdy se žena snaží připravit na porod je velkou výhodou, když užívá homeopatický přípravek ARNICA MONTANA. Homeopatikum pomáhá předcházet velké krevní ztrátě při porodu. Lék je možné užívat jako prevenci již v předporodním období nebo cíleně na určitý problém. Některé ženy mohou v těhotenství slabě krvácet. Pokud se nejedná o jasně červenou krev a žena je vyšetřena lékařem, aby se vyloučila jakákoliv možná patologie, může produkt ARNICA MONTANA pomoci od potíží tohoto rázu. Homeopatikum je také užitečné během porodu, kdy pomáhá při problémech s odlučováním placenty a po porodu, kdy se uplatní jako pomoc, při vstřebávání hematomů. Lék je možné z preventivního hlediska použít před jakoukoliv operací a pokračovat v užívání, jakmile to stav po operaci dovolí. (6, s. 71, 72; 8, s. 141)

3 HOMEOPATIE PŘI PORODU

Porod je velmi stěžejním mezníkem v životě každé ženy a může velice ovlivnit její vztah k sobě samé i k narozenému dítěti. V průběhu celého těhotenství se žena připravuje na proces přeměny z ženy na matku. Proces přeměny je zakončený právě porodem, kdy dochází k vypuzení plodu s těla matky a pro sebevědomí každé rodičky je velmi důležité, aby měla pocit, že porod zvládla a nikterak neselhala.

Každý porod je jiný a velmi individuální, přesto lze porody podle určitých znaků a mezníků rozdělit do několika porodních dob, které probíhají při každém porodu podle podobného scénáře. V současné době se porod dělí na první, druhou a třetí dobu porodní a na čtvrtou dobu poporodní. V první době porodní, která začíná pravidelnými kontrakcemi mající efekt na otevírání porodních cest, dochází ke zkracování a postupnému otevírání děložního hrdla / branky. Pro postup plodu porodními cestami je důležité, aby došlo k úplnému rozvinutí děložní branky, velká část plodu, nejčastěji hlavička, sestoupila a opřela se o pánevní dno a rotovala z příčného do přímého průměru. Při druhé době porodní, která začíná rozvinutím děložní branky, dochází k postupnému vypuzení plodu z těla matky, kterému rodička pomáhá zapojením břišních svalů. Zapojit břišní lis, ženu nutí plodem utlačené nervové pleteně pánevního dna. Za konec druhé doby porodní se považuje úplné vypuzení plodu z těla matky. Třetí dobou porodní se rozumí porod placenty. První dvě hodiny po porodu, bývají nejnebezpečnější pro vznik poporodního krvácení a jiných komplikací a proto se nazývají čtvrtou dobou porodní, při které je žádoucí větší sledování ženy pro včasný záchyt případných komplikací. (10, s. 58; 11, s. 109 – 118)

V každé z těchto porodních dob mohou vzniknout komplikace nebo nechtěné situace, které se zdravotnický personál či sama rodička snaží eliminovat, popřípadě zmírnit nebo poupravit. Pro komplikace, kde není bezprostředně ohrožen plod ani matka lze jako jednu z možností řešení zvolit homeopatické přípravky, které mohou pomoci rodičce zvládnout porod lépe a komfortněji.

3.1.1 První doba porodní

Při otevírání porodních cest bývá častou nepříjemností pro rodičky problém s dilatací branky. Kontrakce bývají často ženou pocíťovány jen v oblasti podbříšku a děloha je při kontrakci měkká. Progrese porodního nálezu je chabá a žena v souvislosti s nepostupující progresí nepřiměřeně oslabená. V případě, že má žena takoveto obtíže

může nejprve před léky klasické medicíny použít homeopatický přípravek CAULOPHYLLUM. Homeopatikum upravuje a posiluje děložní kontrakce. Upravuje jejich pravidelnost a efekt na otevírání porodních cest. Nejčastěji se užívá v první době porodní, ale pro úpravu či zesílení děložních stahů lze přípravek podat i v druhé době porodní, při porodu placenty nebo na zmírnění poporodního krvácení. Použití homeopatika je vhodné v nízkém ředění, nejlépe 9 nebo 15 CH. (6, s. 212 – 216; 8, s. 143)

Pokud jsou výše uvedené příznaky vystupňované nebo byl homeopatický lék CAULOPHYLLUM podán a nedostavilo se zlepšení, lze použít homeopatikum zvané GELSEMIUM. Rodičky mají podobné příznaky, jako u předešlého homeopatika, děložní hrdlo bývá tuhé, kontrakce nejsou dostatečně efektivní na otevírání porodních cest a ženy pociťují třes a svalovou slabost jako při nachlazení. Specifické pro použití homeopatika GELSEMIUM je pocit úlevy a zlepšení po vymočení, ale chybí pocit žízň. Proto je důležité nabádat rodící ženy k tomu, aby pokud je to možné dostatečně pili a pravidelně se vyprazdňovali. Homeopatikum je také vhodné pro eliminaci strachu z porodu. (6, s. 219, 220; 7, s. 164 – 166; 19, s. 160, 161)

Při otevírání porodních cest se může stát, že je branka tuhá a následně dojde k jejímu otoku. Rodička pociťuje silný tlak dělohy směrem dolů, který je zhoršený při shrbeném sedu a zlepšuje se při vzpřímení, stojí nebo chůzi. V případě, že jsou k příznakům popsaným výše přidruženy symptomy, jako je bolest hlavy, rozšíření zorniček, náhlý začátek porodu, prudký začátek a konec kontrakce a podobně, používá se homeopatický lék BELLADONNA, který lze velmi dobře uplatnit také v šestinedělí.

Pokud žena popisuje nepravidelné děložní kontrakce křečovitého charakteru, které vystřelují až do oblasti stehů, lze pro úpravu takových kontrakcí použít homeopatický produkt ACTEA RACEMOSA. (6, s. 218; 7, s. 88; 8, s. 143; 21)

3.1.2 Druhá doba porodní

V průběhu druhé doby porodní může dojít k různým komplikacím, které souvisí s vypuzováním plodu z dělohy a s děložními kontrakcemi. V případě nějaké akutní komplikace je nutná okamžitá lékařská intervence. Homeopatika, která můžeme použít při potížích s vypuzováním plodu, jsou stejná, jako homeopatické léky užívané pro první dobu porodní, tedy léky užívané pro nepostupující porod, popsané v předešlé podkapitole. (6, s. 225)

3.1.3 Třetí doba porodní

Pro odloučení placenty je zapotřebí kvalitních děložních stahů. Naskytne-li se situace, kdy děložní kontrakce nejsou dostatečně účinné, a placenta se neodlučuje, hrozí výskyt většího poporodního krvácení a nutnosti vybavit placentu manuálně. V případě, že odloučení placenty nepomáhá přiložení dítěte k prsu, masáž děložního fundu, aromaterapie a jiné metody, může být velkým pomocníkem homeopatická léčba.

Stejně tak jako v první a v druhé době porodní je výborným pomocníkem při dysfunkčních poruchách děložních kontrakcí přípravek CAULOPHYLLUM. Produkt upravuje děložní kontrakce a napomáhá zmírnit krvácení způsobené hypotonickou dělohou. Funkční poruchy stahování dělohy napomáhá upravovat také lék CIMICIFUGA. Lék je vhodné použít u žen, které se projevují sklíčeností nebo strachem ze skutečností, které neodpovídají realitě. Oba léky je možné použít v období šestinedělí na pozdější krvácení a subinvoluci dělohy.

Dalším velmi dobrým lékem pro třetí dobu porodní je PULSATILLA. Hodí se pro ženy, které se projevují vasomotorickou kolísavostí a jejich stav zlepšuje čerstvý vzduch, pití a podpora blízkých osob nebo zdravotnického personálu. (6, s. 232, 233, 258; 7, s. 268)

4 HOMEOPATIE V ŠESTINEDĚLÍ

Během celého těhotenství i samotného porodu procházelo ženské tělo velkou řadou tělesných i psychických změn. V období šestinedělí, které začíná těsně po porodu se ženské tělo navrácí do podoby, v jaké bylo před otěhotněním. V těle šestinedělky dochází k řadě involučních změn. Tyto změny ovšem nikdy kompletně nenavrátí ženské tělo do stejné podoby, jako tomu před otěhotněním skutečně bylo. Kromě involučních změn prochází šestinedělka i progresivními změnami u některých orgánů, které byli v období těhotenství v klidovém stádiu a na plnění své funkce se teprve připravovali. Jedná se hlavně o nástup a průběh laktace.

Za konec šestinedělí se považuje ukončení všech involučních změn a obnovení menstruace, které může být ovlivňováno laktací v závislosti na frekvenci kojení. Proto je konec šestinedělí u každé ženy velmi individuální. Počet šesti týdnů od porodu, který vyplývá z názvu šestinedělí, je jen orientační, protože skutečně většina involučních změn je ukončena po šesti týdnech, ale některé změny mohou probíhat delší dobu. (11, s. 127)

4.1.1 Porodní poranění

Při porodu se stává, že dojde k poranění či natržení hráze, pochvy nebo děložního hrdla. Rozsáhlému porodnímu poranění hráze se v některých případech předchází provedením episiotomie. Ať už jde o samovolné natržení či provedení nástřihu hráze, je velmi důležité, aby se rána co nejlépe zhojila a ženu pokud možno co nejdříve nikterak neomezovala. Homeopatika samozřejmě nemohou zhojit ránu bez provedení její sutury, ale mohou být velkým pomocníkem při jejím následném hojení.

Pro porodní poranění je homeopatikum první volby ARNICA. Je to lék, který se výborně hodí na pohmožděninny měkkých tkání, traumata, krvácení a bolest. Ženy velmi citlivě reagují na doteky v zasažené oblasti. ARNICA pomáhá při vstřebávání hematomů a to nejen u matky, ale také u narozeného dítěte. V případě porodu císařským řezem je homeopatický lék stejně na místě, jako po vaginálním porodu s episiotomií nebo s porodním poraněním. (6, s. 235; 7, s. 54; 8, s. 143, 144; 19, s. 86, 87)

Během porodu nemusí vždy dojít k porodnímu poranění, ale téměř vždy dochází k nepatrným laceracím či odřeninám kůže nebo sliznice porodních cest a zevního genitálu. Malá poranění tohoto typu výtečně pomáhá hojit lék CALENDULA. Homeopatikum se aplikuje lokálně do oblasti poranění v podobě masti či vodného roztoku. Takto připravené

homeopatikum lze aplikovat na poranění v pochvě, na hrázi nebo v oblasti malých stydkých pysků a močové trubice. Používáním homeopatické masti nebo roztoku CALENDULA lze předejít proniknutí infekce do rány a umožnit urychlení jejího hojení.

Po císařském řezu nebo po provedené episiotomii pocítují ženy často nepříjemné bolesti ve vzniklé jizvě. Bolesti ženy často omezují a zpomalují celkovou rekonvalescenci. Pro urychlení rekonvalescence a snížení bolestivosti v jizvě je vhodné homeopatikum STAPHYSAGRIA. Jedná se o homeopatický lék, který je vhodný na všechna poranění chirurgického rázu a velmi dobře působí jako prevence proti vzniku keloidní jizvy. (6, s. 235, 236; 8, s. 144)

4.1.2 Poporodní bolesti a krvácení

Po odloučení placenty vzniká v děloze raná plocha, která se v průběhu celého šestinedělí hojí. Následkem tohoto procesu hojení dochází k poporodnímu krvácení, které se v průběhu hojení mění v různé druhy lochií neboli očištěk. V šestinedělí dochází také pomocí děložních kontrakcí k postupnému zavínování dělohy, které je důležité pro správnou funkci všech systémů v malé pánvi a ke zdárné rekonvalescenci po porodu. Akutní komplikace, které ohrožují ženin zdravotní stav a potřebují okamžité lékařské intervence, se homeopatiky samozřejmě léčit nedají, pokud se ovšem jedná o potíže, které nutně nepotřebují okamžitý lékařský zásah a je u nich více času, mohou být homeopatické preparáty velmi užitečné.

Pokud žena pocítuje po porodu silné křečovitě bolesti, ale zároveň je zde přítomna atonie dělohy, kdy k bolestem dochází pouze v oblasti malé pánve a fundus děložní zůstává ochablý, přichází v úvahu homeopatický lék CAULOPHYLLUM. Preparát efektivně působí na děložní stahy a upravuje dlouhotrvající očištěk. Ženy, které mají problémy podobného rázu, mívají často zkušenost s nepostupujícím porodem, který souvisel s atonií dělohy a projevy nervového podráždění jako je například celková slabost nebo třes. (6, s. 236, 237; 14)

Jsou – li poporodní bolesti popisovány ženou jako nepříjemný tah dělohy směrem dolů a doprovází-li poporodní krvácení tvorba červených skvrn na obličeji, krku, dekoltu nebo celkové zčervenání, hodí se použít homeopatický přípravek PULSATILLA. Homeopatikum používají ženy, které mají potřebu být na čerstvém studeném vzduchu a jejich celkovému stavu prospívá poskytovaná zdravotní péče, pozornost a empatie. Matky nesnesou pobyt v přetopených místnostech a stále větrají. Touží po studených nápojích.

S poporodním krvácením souvisí ztráta tělesných tekutin a celková únava, na kterou se používá homeopatikum CHINA. Z obecného hlediska se CHINA hodí na jakékoliv potíže související se ztrátou tělesných tekutin, ať už se jedná o průjmy, zvracení nebo již zmíněné krvácení. Vhodné je použít homeopatický lék i při dlouhodobém kojení obzvláště když matka nedodrží pitný režim nebo při hrozící dehydrataci. Přípravek také velmi pozitivně působí na problémy se zažíváním jako je plynatost a nadýmání. (6, s. 237, 240; 7, s. 139, 268; 8, s. 144)

Pro ženu v šestinedělí může být velkým trápením infekce genitálního traktu a jeho okolí, které se snaží každá šestinedělka vyhnout. Bohužel se stává, že se puerperální infekce přesto objeví a může velmi zkomplikovat celý průběh šestinedělí a rekonvalescence. Na akutní zánětlivá onemocnění se z řad homeopatie uplatňuje lék BELLADONNA. Přípravek je vhodný u šestinedělek, které mají horké páchnoucí očišťky nebo krvácí jasně červenou krví. Mezi přidružené symptomy patří rozšířené zorničky, horká hlava, ale zároveň studená akra a bolest hlavy zhoršující se otřesem. Homeopatikum se dále také využívá v šestinedělí na mastitidy a potíže s tvorbou mléka a velmi dobře působí jako preparát proti bolesti hlavy (6, s. 238, 239; 7, s. 85; 14)

4.1.3 Kojení

Kojení je nejpřirozenější metoda příjmu potravy pro novorozence. Během kojení vzniká mezi matkou a dítětem silné citové pouto, které je pro oba velice důležité. Pokud novopečenou matku trápí potíže, které by mohli mít negativní vliv na kojení, ať už se jedná o problémy s tvorbou mléka nebo o komplikace spojené s prsními bradavkami, je důležité, aby se matka nenechala odradit a v kojení pokračovala pokud možno co nejdéle. Právě na potíže tohoto charakteru, lze homeopatickými prostředky působit, aniž by docházelo k ovlivnění dítěte.

Pro povzbuzení samotné tvorby mateřského mléka je ideální homeopatikum RICINUS COMMUNIS. Ženám pomáhá v dostatečném rozběhu laktace. Pro správný účinek tohoto homeopatického léku je důležité zvolit správné ředění. Pro podporu produkce mléka se užívá přípravek o potenci 5 CH. V případě, že bychom užily lék o vyšší potenci, účinek by byl opačný tudíž zcela nežádoucí. Homeopatikum v ředění 15 nebo 30 CH vede k zastavení sekrece mléka je možné ho použít při postupném odstavení dítěte. (8, s. 144; 9, s. 47; 13)

V případě nedostatečného účinku přípravku RICINUS COMMUNIS se přidává na podporu rozběhu laktace LAC CANINUM o potenci 5 CH. Kombinace těchto dvou preparátů zajišťuje ve velké většině případů bezproblémový rozběh laktace. Pokud se přece jen požadovaný účinek nedostavuje, je třeba se zamyslet nad možnými psychickými příčinami problému.

Některé matky mají v souvislosti s laktací opačný problém, kdy je tvorba jejich mateřského mléka až nepřiměřeně vysoká. Ženy mají extrémně nalitá prsa a je zde riziko vzniku retence mléka, která může být příčinou nepříjemné infekce mléčné žlázy. Poprsí bývá velmi bolestivé, ženy jsou neklidné s pocity neurčitěho vnitřního strachu a ke zhoršení dochází nejvíce v noci nebo v teplé místnosti. Pokud je zapotřebí nadměrnou tvorbu mléka snížit, pomůže homeopatikum zvané ACONITUM nejlépe v ředění 30 CH.

Pokud se u žen společně s nadměrnou tvorbou mléka objevují příznaky jako je plačtivost či změny nálad, malá žízeň, odpor k přetopeným místnostem a potřeba čerstvého vzduchu, uznání a podpory od okolí je na místě homeopatikum PULSATILLA v ředění 9 CH. Lék je také vhodný pro ženy s citlivými bradavkami a pocitem, že mateřství nezvládá tak jak by měla. V kombinaci s RICINUS COMMUNIS se používá pro zastavení tvorby mléka při postupném odstavení dítěte. (8, s. 144, 145; 9, s. 47, 48)

Při kojení bývá pro matky velkou komplikací jakýkoliv problém s prsními bradavkami. Ragády prsních bradavek velmi zneprůjemňují ženě jak samotné kojení, tak i touhu v něm pokračovat. Někdy až úporná přecitlivělost a bolest prsních bradavek přivádí ženu do nesnází. Mimo jiné jsou také prsní prasklinky rizikové pro vstup infekce. Jako prevenci proti problémům s citlivými prsními bradavkami lze použít homeopatikum zvané CALENDULA. Ideálně ve formě masti aplikovat lokálně na prsní bradavky a to již před porodem a po porodu v tom pokračovat. V případě, že k poranění prsní bradavky již došlo, je důležité rozlišit, o jaký typ rány se jedná. Pokud ženu trápí fisury a ragády, které mají zřetelné okraje, často krvácejí a na pohmat jsou velice bolestivé, hodí se použít homeopatikum NITRICUM ACIDUM. Pro dostatečnou hydrataci je vhodné kombinovat homeopatikum společně s mastí CALENDULA, nebo jakoukoliv jinou hydratační mastí, aby se redukovalo vysoušení a praskání bradavek. Oproti tomu na ragády, které mokvají a mají sekret žlutavě medové barvy a husté konzistence zasychající do malých stroupků, se používá homeopatický lék GRAPHITES. Po odtržení žlutavé krusty rána krvácí a na problémy tohoto typu je vhodná potence 15 CH. (6, s. 271, 272; 8, s. 145; 13)

V období laktace může u matek dojít k ucpání mléčných kanálků v prsu. Když k neprůchodnosti těchto kanálků dojde, prs je velmi náchylný ke vzniku infekce různými patogeny z okolí. Prevencí proti infekcím jako je akutní mastitida, abscesy a zatvrdliny lze nejlépe předcházet vyváženou stravou a živinami, které podpoří imunitu ženy. Dále je vhodné podporovat dítě k maximálnímu vyprázdnění obou prsů nebo je třeba pravidelné odsávání přebytečného mléka. Dostatečné vyprázdnění prsů je důležitým podnětem pro tvorbu dalšího mléka důležitého pro správný vývoj a výživu kojeného dítěte. Při ucpání mlékovodů je nezbytná péče o poprsí a jeho vyprázdnění pomocí masáží, zahříváním, odsáváním a chlazením. Pokud jde o homeopatické léky, mají své využití jak v prevenci proti vzniku potíží, tak i v případě již vzniklých problémů.

Na akutní mastitidu s přítomností vysoké horečky, zteplání a červenaní části prsu, která je extrémně bolestivá, je vhodná BELLADONNA. Bolest prsu je pulsujícího charakteru a postižená oblast je velmi citlivá na dotek, zduřelá a oteklá. Potíže se objevují náhle a velmi rychle se zhoršují. Nejvíce se stav zhoršuje večer a přes noc. Často je k potížím přidružena tepavá bolest hlavy, přecitlivělost na světlo a hluk a horečka s výrazným pocením. (4, s. 404; 6, s. 274; 8, s. 145; 9, s. 47)

Zánět prsu s pichlavou či pálivou bolestí, narůžovělým otokem a zlepšením po přiložení chladného obkladu vyžaduje homeopatikum APIS MELLIFICA. Matky při zánětu tohoto typu postrádají pocit žízně, což může být také jedním z ukazatelů pro výběr správného homeopatického produktu.

Další možný průběh mastitidy se projevuje pomalejším nástupem, prs je bledý, ale přesto horký a velmi tvrdý. Bolesti prsu jsou bodavého charakteru a bolesti vyvolává i velmi malý pohyb. Typické je pro ženy ležet na boku postiženého prsu, aby co nejvíce eliminovali jeho pohyb. Pro snížení bolesti je vhodné stažení poprsí, které je velice efektivní a na léčbu se hodí lék zvaný BRYONIA. Na rozdíl od předešlého průběhu zánětu je zde u žen pozorovatelná velká žízeň a to hlavně na chladné nápoje. (7, s. 96; 8, s. 145; 9, s. 47; 19, s. 349)

Na záněty či abscesy s tvrdým poprsím plným malých bulek se používá homeopatikum PHYTOLACCA. Prs je citlivý pouze na určitých místech. Bolesti prsou mají tendenci vystřelovat do bradavek, ale mohou vyzařovat do celého těla. Na bradavkách bývají ragády, které při sání z prsu bolí. Mléko z prsu vytéká i po ukončení kojení. PHYTOLACCA je vhodná v případě, že BELLADONNA a BRYONIA zapůsobily, nebo

se jejich efekt naopak nedostavil. Nebo je možné lék užít u akutní mastitidy, která je v počátečním stádiu. (6, s. 276, 277; 9, s. 48; 13)

4.1.4 Péče o novorozence a kojence

Homeopatická léčba je jako jedna z mála všech léčebných metod bezpečná a bez nechtěných vedlejších účinků. Proto je možné ji podávat i velmi malým dětem a dokonce i novorozencům. Již od porodu může být narozené dítě vystaveno řadou komplikací, které může homeopatie bezpečně a účinně eliminovat, nebo jim předcházet. Důležité je ale nezapomínat na fakt, že homeopatická léčba nenahrazuje nezbytnou lékařskou péči a vždy by měl být o užívání homeopatických přípravků informován ošetřující či praktický lékař. (9, s. 13, 17)

Pokud pozorujeme na dítěti po porodu známky šoku a silné bušení srdce, které může být následkem úrazu nebo porodního traumatu či prochladnutí použijeme homeopatikum zvané ACONITUM. Na podlitiny a odřeniny miminka po porodu je vhodné použít lék ARNICA. Pomáhá při pooperačních stavech a usnadňuje vstřebávání nejrůznějších hematomů vzniklých při porodu. Je vhodné ji podávat i preventivně a v případě novorozenecké žloutenky, komplikované modřinami novorozence, může být také užitečným pomocníkem. (6, s. 262, 263; 9, s. 45; 12)

Velmi častou a pro kojence nepříjemnou záležitostí, která se může u dítěte objevit už v šestinedělí je kolikovitá bolest břicha. Na břišní koliku je samozřejmě několik homeopatických přípravků, které mohou malému dítěti pomoci nepříjemné pocity v břiše překonat. Jedním z nich je CHAMOMILLA. Homeopatikum je hlavním lékem na problémy v oblasti trávení u novorozenců a na opakující se podrážděný pláč. Pro novorozence je typickou reakcí na bolest velká podrážděnost, vztek a neutichající hlasitý pláč. Dítě většinou zuří bolestí, prudce pohybuje dolními končetinami nebo se třese a jeho obličej zčervená. Dítě zklidní, když je chvíli houpáno v náručí, ale po uložení zpět do lůžka se začne znovu projevovat bolestivými příznaky. Někdy může být přítomna hlasitá peristaltika střev a stolici doprovází flutuence. Až na problémy tohoto charakteru se může jednat o zcela zdravého novorozence a problémy zlepšují teplé obklady břicha.

Dalším přípravkem, který se osvědčil v léčbě koliky u dětí je COLOCYNTHIS. Novorozenecká kolika pro kterou je lék vhodný se projevuje silnými křečovitými bolestmi v oblasti pupku. Dítě se při bolesti prohýbá a kroutí. Kromě homeopatie může novorozenci pomoci silný tlak na břicho, teplý obklad nebo baby masáže. Homeopatikum také velmi

dobře působí proti průjmu. Pokud dítě reaguje lépe na teplo a až jako druhá možnost pomůže tlak na břicho, tedy opačně než tomu bylo u potíží, na které se hodí COLOCYNTHIS, můžeme použít lék MAGNESIA PHOSPHORICA. (6, s. 266 – 268; 9, s. 64)

Dalším homeopatickým lékem vhodným pro novorozence je NUX VOMICA, který řeší problémy s vyprazdňováním a nadýmáním, které bývají často v ranních hodinách. U dětí je typická velká námaha při tlačení, zácpa a viditelná úleva po stolici. Děti bývají podráždění a velmi citlivě reagují na světlo a hluk. (6, s. 268, 269; 9, s. 132)

PRAKTICKÁ ČÁST

5 FORMULACE PROBLÉMU

Homeopatie je způsob léčby, kdy se užívají vysoce naředěné preparáty látek z přírodních zdrojů. Jedná se o jeden ze způsobů alternativní medicíny. Klasická homeopatie je poměrně složitý obor a k jeho praktikování je třeba dokonalé nastudování literatury a podrobná anamnéza všech příznaků klienta probíhající v čase. Ačkoliv se jedná o složitou metodu léčby, porodní asistentky užívají jen určité druhy preparátů, které působí přímo na jeden určitý problém. Proto může homeopatii užívat i porodní asistentka, která není přímo vyškolenou homeopatkou.

Během těhotenství, porodu a v průběhu šestinedělí lze pomocí homeopatik vyřešit mnoho problémů souvisejících s tímto obdobím. Na téma homeopatik jsem se zaměřila, protože bych chtěla zjistit, jaké mají ženy informace o homeopatii a zda mají možnost se o této metodě dozvědět dostatek informací. Mým cílem je během šetření zjistit, zda ženy preferují homeopatický způsob léčby a zda je jim homeopatická léčba nabídnuta před farmakologickou. Na základě výsledků šetření, jako výstup své práce, navrhnou možná řešení, která by mohla zlepšit situaci používání homeopatie v porodnictví, vyplývající z výsledků výzkumu. A proto mě během mého výzkumu nejvíce zajímá:

Jaký je postoj žen k možnostem využití homeopatie v těhotenství, za porodu a v šestinedělí?

6 CÍL VÝZKUMU

Odhalit postoj žen k možnostem využití homeopatie v těhotenství, za porodu a v šestinedělí.

6.1.1 Dílčí cíle

1. Zjistit informovanost žen o možnostech homeopatie.
2. Zjistit, zda ženy preferují homeopatické přípravky před klasickou farmakoterapií.
3. Zjistit, zda ženám byla někdy nabídnuta homeopatie porodní asistentkou.

6.1.2 Předpoklady

P1: Domnívám se, že více jak polovina žen již byla někdy informována o homeopatii.

Čísla otázek vztahující se k předpokladu: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

P2: Předpokládám, že více jak polovina žen preferuje homeopatii před klasickou medicínou.

Čísla otázek vztahující se k předpokladu: 12, 13, 14.

P3: Domnívám se, že více jak polovině žen nebyla nabídnuta homeopatie porodní asistentkou.

Čísla otázek vztahující se k předpokladu: 11, 15, 16, 17, 18.

7 METODOLOGIE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

7.1.1 Metoda sběru dat

Pro získání informací ke zpracování vytyčených cílů a stanovených hypotéz jsem zvolila metodu kvantitativního výzkumu. Pro sběr dat jsem zvolila strukturovaný dotazník. Dotazník je anonymní a obsahuje celkem 18 otázek. Dotazník zahrnuje otázky demografické, kde jsem zjišťovala věk žen, kolikrát rodily a kolik času uběhlo od jejich posledního porodu. Ostatní otázky se zaměřují na povědomí žen o homeopatii, zda ji používali v průběhu těhotenství, při porodu a v šestinedělí a jaký konkrétní preparát užívali. Dále se ptám na názor žen na homeopatickou léčbu, a zda se setkali s nabídkou homeopatie od porodní asistentky. V dotazníku jsou použity uzavřené otázky a některé z nich jsou rozšířeny o otevřenou otázku, která se vztahuje k odpovědi předcházející uzavřené otázky.

7.1.2 Charakteristika souboru

V dotazníkovém šetření jsem zvolila záměrný výběr respondentů a to konkrétně ženy, které již porodily a odstupem do tří let od jejich posledního porodu. Dotazníky jsem rozdala v tištěné formě na gynekologických ambulancích, v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost s kritériem rozdání dotazníků ženám po porodu s odstupem maximálně tří let. Dále jsem rozdala dotazníky ženám ve svém okolí prostřednictvím internetového dotazníku s kritériem rozdání dotazníků ženám po porodu s odstupem maximálně tří let.

7.1.3 Organizace výzkumu

Výzkum probíhal od ledna 2016 do března 2016. Bylo rozdáno celkem 100 dotazníků. Dotazníky byly rozdány do gynekologických ambulancí a ordinací praktických lékařů pro děti a dorost. Vrátilo se mi celkem 68 vyplněných dotazníků. Dále jsem rozšířila dotazníky v internetové podobě ženám ve svém okolí. Z internetu se mi vrátilo celkem 24 vyplněných dotazníků. Celkový počet dotazníků je 92. Pro vyhodnocení výsledků jsem použila těchto 92 vyplněných dotazníků, které pro mě představují 100%.

8 ANALÝZA DAT

Demografické otázky: U otázek č. 1, 2 a 3 jsem se zajímala o věk respondentek, časový odstup od jejich porodu a paritu ženy.

Otázka č. 1: Uved'te, do jaké věkové skupiny patříte.

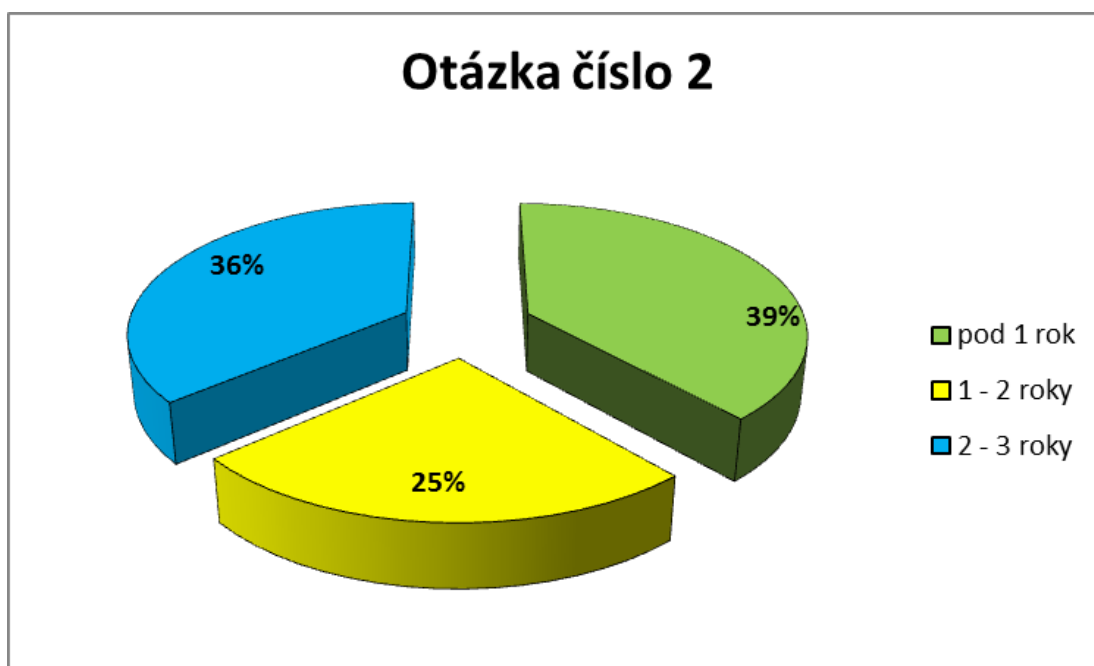

Graf 8-1 Věk respondentek

Zdroj: vlastní

V první otázce měly ženy uvést, do jaké věkové kategorie spadají. Z grafu vyplývá, že největší procento žen, které se zúčastnily výzkumu, jsou ve věkovém rozmezí 20 až 30 let. Dalších 37 % což představuje 34 osob ze všech dotazovaných, je ve věku nad 30 let. Nejmenší zastoupení v mém šetření mají ženy ve věku pod 20 let. Výzkumu se zúčastnilo pouze šest žen v tomto věkovém rozmezí z celkového počtu 92 respondentek, což představuje 7% ze všech dotazovaných.

Otázka č. 2: Kolik času uběhlo od Vašeho (posledního) porodu.

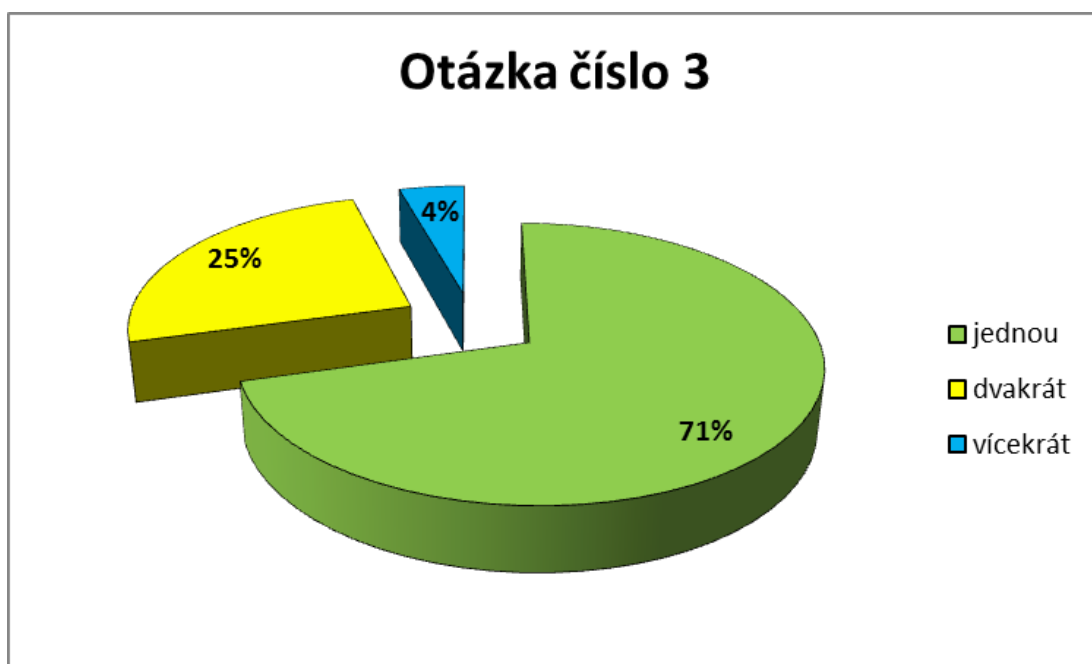

Graf 8-2 Časový odstup od porodu

Zdroj: vlastní

Z 92 dotazovaných žen u 35 (39%) uběhl od jejich porodu méně než 1 rok. Dalších 25% což představuje 23 žen, rodilo před jedním až dvěma roky a 36% respondentek, tedy 33 žen rodilo před dvěma až třemi lety. Z grafu vyplývá, že se výzkumu zúčastnily ženy v různém odstupě od jejich porodu až do tří let od porodu, což bylo jedním z kritérií pro vyplnění dotazníku.

Otázka č. 3: Kolikrát jste rodila.

Graf 8-3 Parita respondentek

Zdroj: vlastní

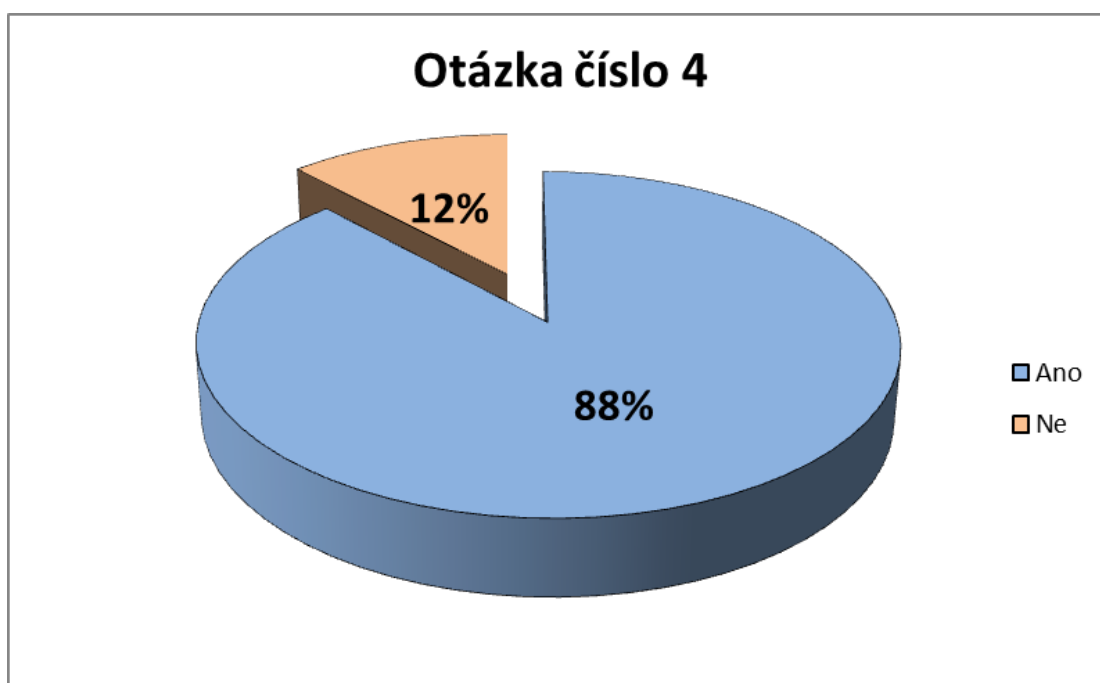
Výzkum má největší zastoupení prvorodiček, které tvoří 71% všech dotazovaných. To představuje počet 65 žen z 92 všech dotazovaných. Dalších 23 respondentek tvořících 25% všech dotazovaných jsou druhorodičky a více jak dvakrát rodily čtyři (4%) ženy.

Cíl č. 1: Zjistit informovanost žen o možnostech homeopatie.

P1: Domnívám se, že více jak polovina žen (50%) již byla někdy informována o homeopatii.

K tomuto předpokladu se celkem vztahuje 7 otázek. Jsou to otázky číslo: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Otázka č. 4: Slyšela jste někdy o pojmu homeopatie?

Graf 8-4 Informovanost žen o homeopatii

Zdroj: vlastní

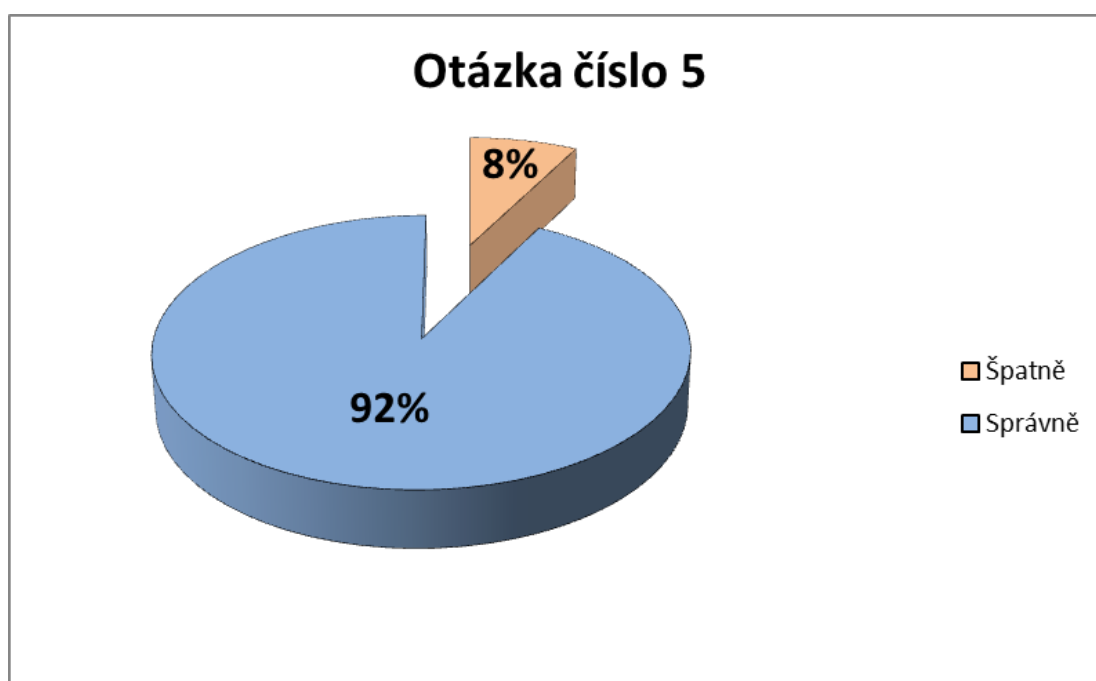
Z 92 dotazovaných 81 žen (88%), již někdy slyšely o pojmu homeopatie. Ostatních 11 (12%) respondentek uvedlo, že o pojmu homeopatie nikdy neslyšely. Na otázku ohledně informovanosti navazuje otázka č. 5, kde jsem si uvěřovala, zda ženy ví, co pojem homeopatie znamená.

Otázka č. 5: Homeopatie je:

Odpovědi na tuto otázku byly:

- Léčebná metoda využívající tlak na určité body povrchu lidského těla
- Léčba pomocí „vůní“ – esenciální oleje z různých druhů bylin
- **Způsob léčby, kdy se využívají vysoce naředěné preparáty látek z přírodních zdrojů**

Na tuto otázku byly 3 možné odpovědi, ze kterých měla dotazující žena možnost vybrat správnou definici. Správná odpověď byla pouze jedna a ve výčtu odpovědí je zvýrazněna tučně.

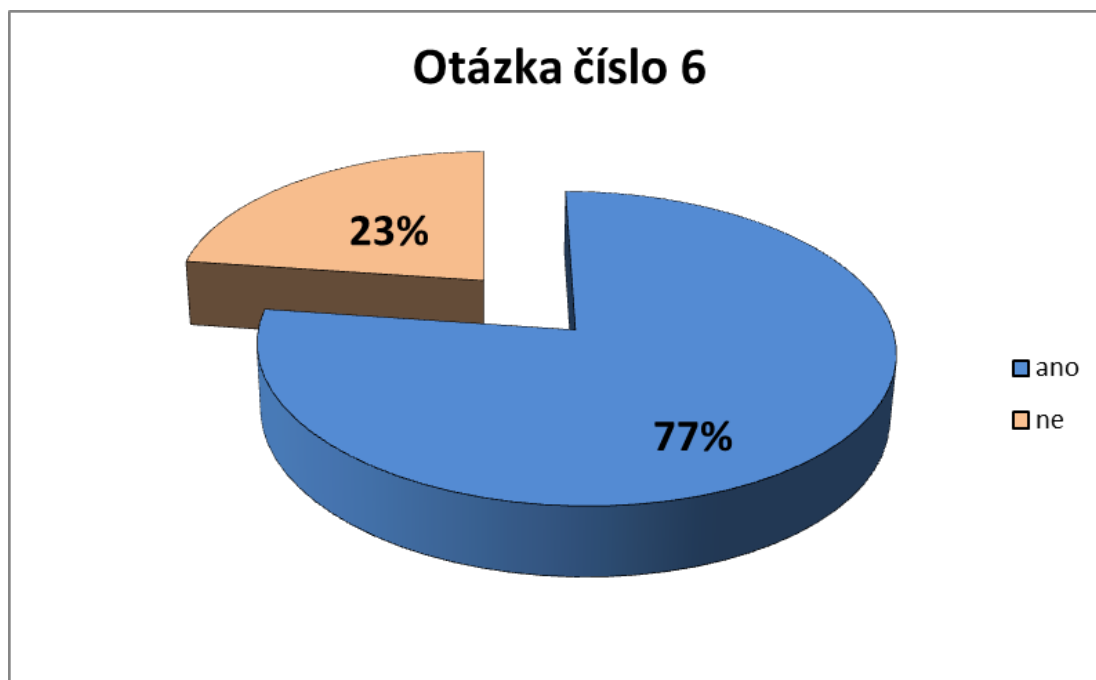
Graf 8-5 Znalost definice homeopatie

Zdroj: vlastní

Podle odpovědí jsem dotazníky rozdělila na ženy, které odpověděly správně a na ženy, které odpověděly chybně bez ohledu na to, jakou ze špatných odpovědí zvolily. Z 92 respondentek jich 85 (92%) odpovědělo správně. Z čehož vyplývá, že většina ví co homeopatie je a zbylých sedm dotázaných žen (8%), odpovědělo chybně.

Otázka č. 6: Víte, že se dá homeopatie použít i během těhotenství?

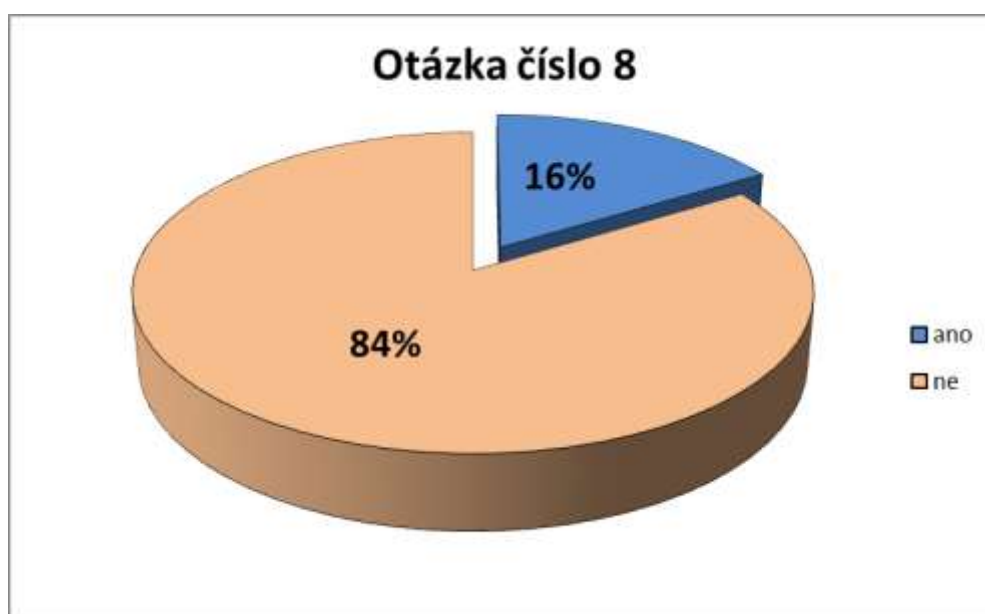
Z celkového počtu 92 dotazovaných 77%, představujících konkrétně 71 žen, ví o možnosti využití homeopatie během těhotenství a 23% žen o této možnosti neví. Na tuto otázku navazuje otázka číslo 8, kde jsem se zajímala o to, zda ženy užívaly nějaká homeopatika v těhotenství. V případě, že homeopatické přípravky užívaly, měly vypsát pomocí otevřené otázky, o jaké konkrétní přípravky se jednalo.

Graf 8-6 Znalost žen o možnosti využití homeopatie v těhotenství

Zdroj: vlastní

Otázka č. 8: Užívala jste nějaká homeopatika v průběhu těhotenství?

Graf 8-7 Užívání homeopatik v těhotenství

Zdroj: vlastní

Z grafu vyplývá, že 77 žen, představujících 84%, v těhotenství žádná homeopatika neužívala. Homeopatické přípravky v těhotenství užívalo pouze 15 žen (16% z dotazovaných). Těchto 15 žen odpovídalo na otevřenou otázku, jaká homeopatika v těhotenství užívala. Odpovědi jsou zaznamenány v následujících tabulkách:

Oblasti homeopatických přípravků, které ženy užívaly	
Přípravky proti nachlazení, chřipce a bolesti v krku	5
Homeopatika na řešení těhotenských potíží	4
Ostatní odpovědi	3
Neodpovědělo	3

Tabulka 8-1 Oblasti homeopatických přípravků, které ženy užívaly

Z 15 žen, které užívaly homeopatické přípravky během těhotenství, jich 5 použilo homeopatika na nachlazení, chřipku nebo bolest v krku. Čtyři respondentky mají zkušenosti s homeopatiky, které řeší těhotenské potíže. Z dotázaných žen 3 neodpověděli na tuto otázku a zbylé tři jsem zařadila do kategorie ostatní odpovědi, protože se jednalo o odpovědi, kde si ženy nevzpomněly na přesný název, nebo odpověděly chybně.

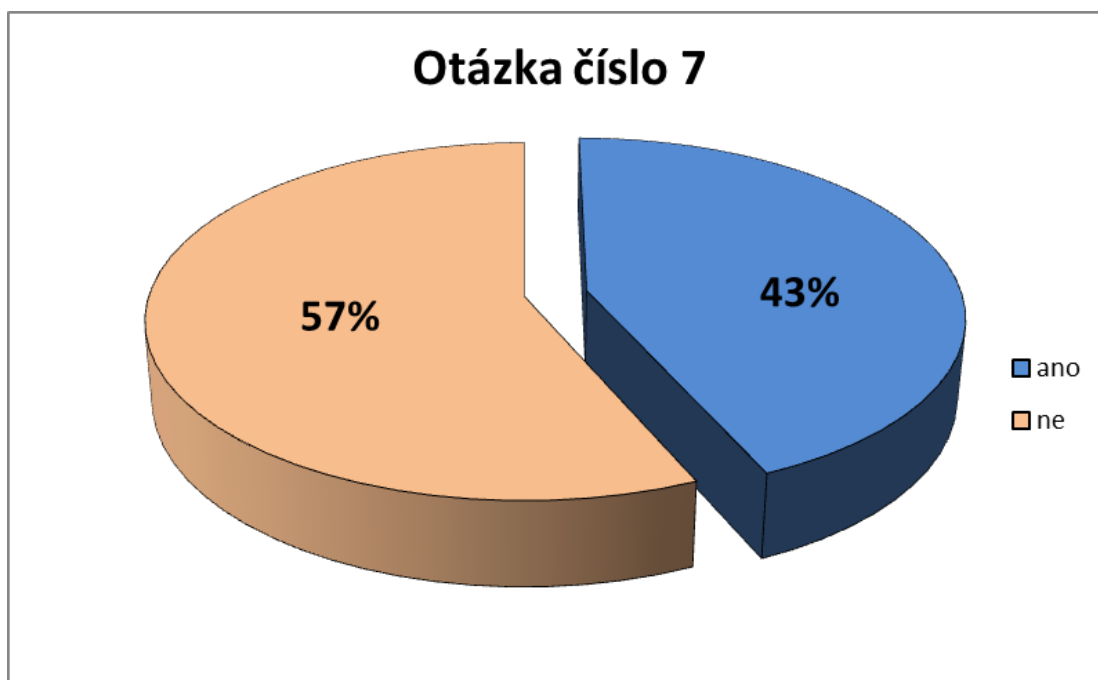
V níže uvedené tabulce 2 – 2, jsou zobrazeny konkrétní přípravky (homeopatika), které respondentky užívaly v průběhu těhotenství. Z této otázky vplynuly 2 nejčastěji

používaná homeopatika. Nejčastěji byl užíván přípravek Sepia, se kterým mají zkušenost 3 dotázané ženy. Dále vyšlo, jako druhé nejpoužívanější homeopatikum Arnica montana. S tímto přípravkem se setkaly 2 respondentky. Další odpovědi byly Bachovy květové esence, v dotazníku na ně odkázaly dvě respondentky. Zde, došlo k omylu dotázaných, neboť Bachovy květové esence nejsou homeopatikum, nýbrž přírodní esence, které se používají k různým terapiím pro úlevu od stresu a podobně. Z dotázaných žen si tři respondentky nevzpomněly na název homeopatika, které užívaly. Další přípravky jsou již zastoupené pouze jednotlivě. Jedná se o homeopatika, která se používají v souvislosti s častými těhotenskými obtížemi a o homeopatika používaná při chřipce, bolesti v krku, kašli nebo nachlazení.

Přípravky, které dotazované ženy užívaly v těhotenství	
Dotázané ženy si nevzpomínají na název	3
Oscilloccinum, Angil heel	1
Homeogene, Homeovox	1
Magnesium phosphoricum	1
Sepia	3
Caulophyllum	1
Arnica montana	2
Paragrippe	1
Bachovy květové esence	2

Tabulka 8-2 Přípravky, které ženy užívaly v těhotenství

Otázka číslo 7: Slyšela jste někdy o možnostech užití homeopatik během porodu?

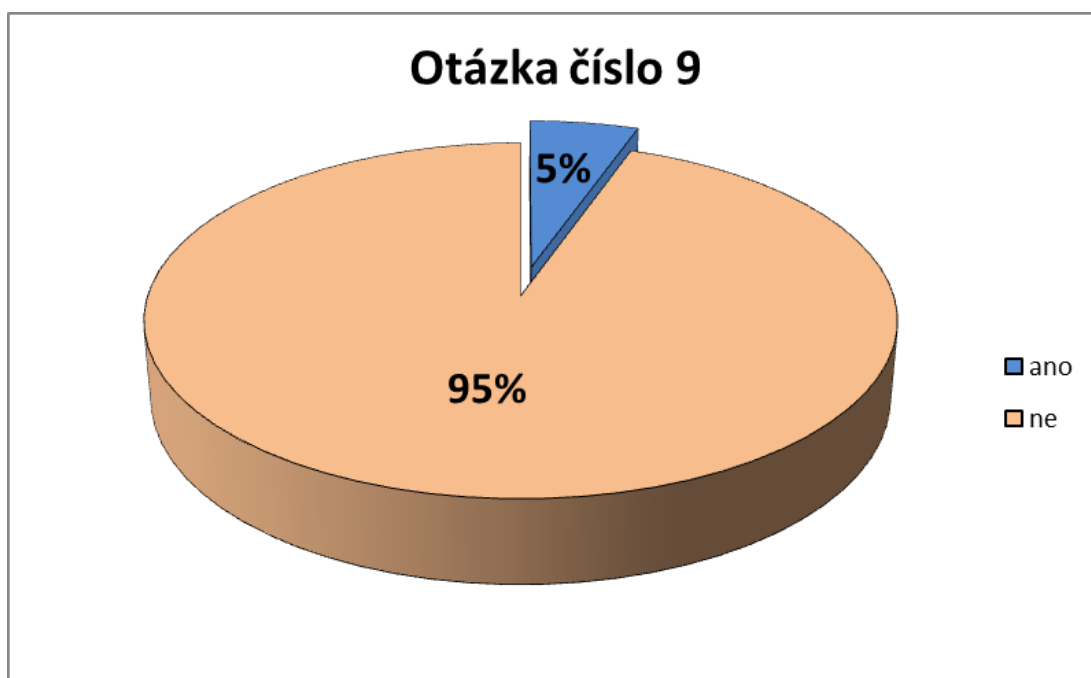

Graf 8-8 Graf znázorňující, zda ženy slyšely o možnosti užívání homeopatie při porodu

Zdroj: vlastní

Z grafu číslo 7 vyplývá, že 40 (43%) žen slyšela o možnosti užívání homeopatik během porodu a 52 (57%) respondentek o této možnosti vůbec neslyšela. Na tuto otázku navazuje otázka číslo 9, která zjišťuje, zda ženy užívaly nějaká homeopatika během svého porodu.

Otázka č. 9: Užívala jste nějaká homeopatika během porodu?

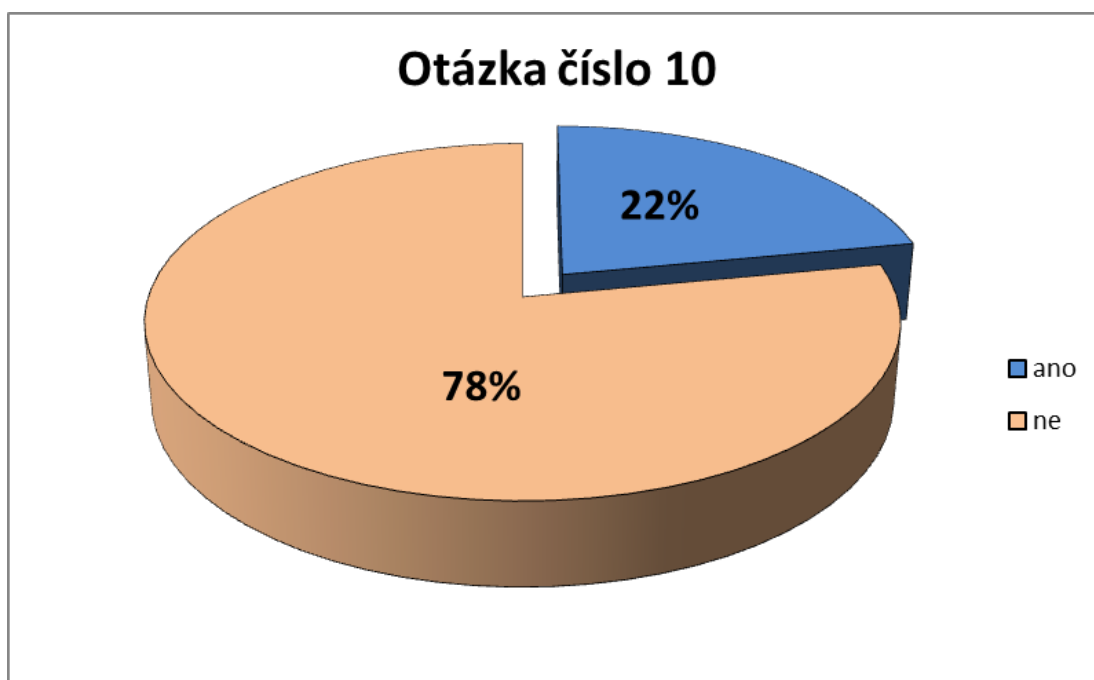

Graf 8-9 Odpovědi žen na užívání homeopatie během jejich porodu

Zdroj: vlastní

Z grafu je zřejmé, že 87 (95%) žen během svého porodu žádná homeopatika neužívala. V průběhu porodu použilo homeopatii pouze 5% žen, což představuje počet pěti respondentek z 92 celkově dotazovaných. Podotázkou této otázky byla možnost uvést, jaká homeopatika během porodu žena užívala. Vzhledem k malému počtu žen užívajících homeopatické přípravky během porodu, jsem podotázku nezpracovala do grafu ani tabulky. Každá odpověď těchto pěti žen užívajících homeopatii při porodu byla individuální.

Otázka č. 10: Užívala jste nějaká homeopatika v šestinedělí?

Graf 8-10 Odpovědi žen na užívání homeopatie v šestinedělí

Zdroj: vlastní

Během šestinedělí homeopatické produkty nepoužilo 72 (78%) žen. Z celkového počtu 92 respondentek homeopatii během šestinedělí použilo 20 (22%) dotázaných. U této otázky měla také žena možnost uvést, jaká konkrétní homeopatika užívala. Následující tabulka představuje všechny odpovědi žen a počet odpovědí v případě shody konkrétního produktu.

Z tabulky je zřejmé, že nejvíce žen v období šestinedělí užívalo homeopatický produkt *Ricinus communis*, který se objevil u devíti odpovídajících žen. Dalším homeopatikem, které se v odpovědích opakovalo, byl produkt *Belladonna*, který užívaly během svého šestinedělí dvě respondentky. Ostatní produkty se již u více odpovídajících žen neshodovaly.

Homeopatika používaná v šestinedělí	
Název homeopatika	Počet odpovědí
Ricinus communis 5 CH	9
Caulophyllum	1
Belladonna	2
Dubová kůra, odvar z jedličky (jedle)	1
Arnica montana	1
Staphysagria	1
Homeopatikum na zánět prsou	1

Tabulka 8-3 Homeopatika používaná v šestinedělí

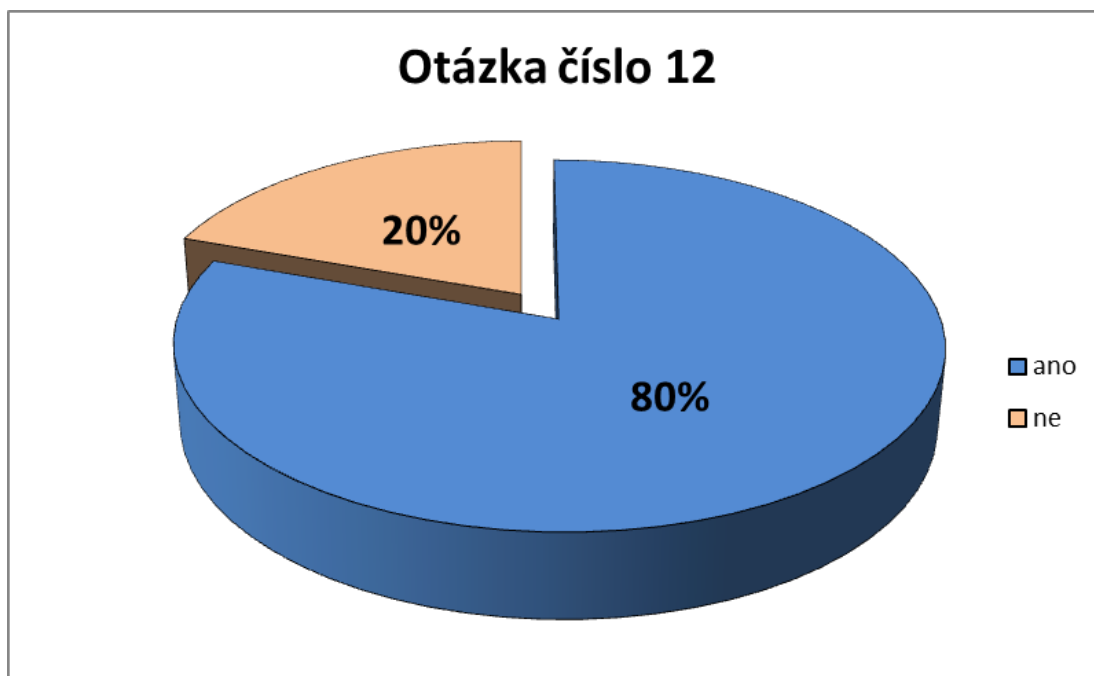
Cíl č. 2: Zjistit, zda ženy preferují homeopatické přípravky před klasickou farmakoterapií.

P2: Předpokládám, že více jak polovina žen preferuje homeopatii před klasickou medicínou.

K tomuto předpokladu se vztahují pouze 3 otázky. Jsou to otázky číslo 12, 13, 14.

Otázka č. 12: Uvítala byste nabídku homeopatických přípravků před primárním užitím klasických léků? (otázka navazuje na otázku č. 11: Byla Vám v souvislosti s těhotenstvím, porodem, šestineděním nebo v souvislosti s péčí o Vaše dítě nabídnuta homeopatie jako alternativní metoda řešení potíží?)

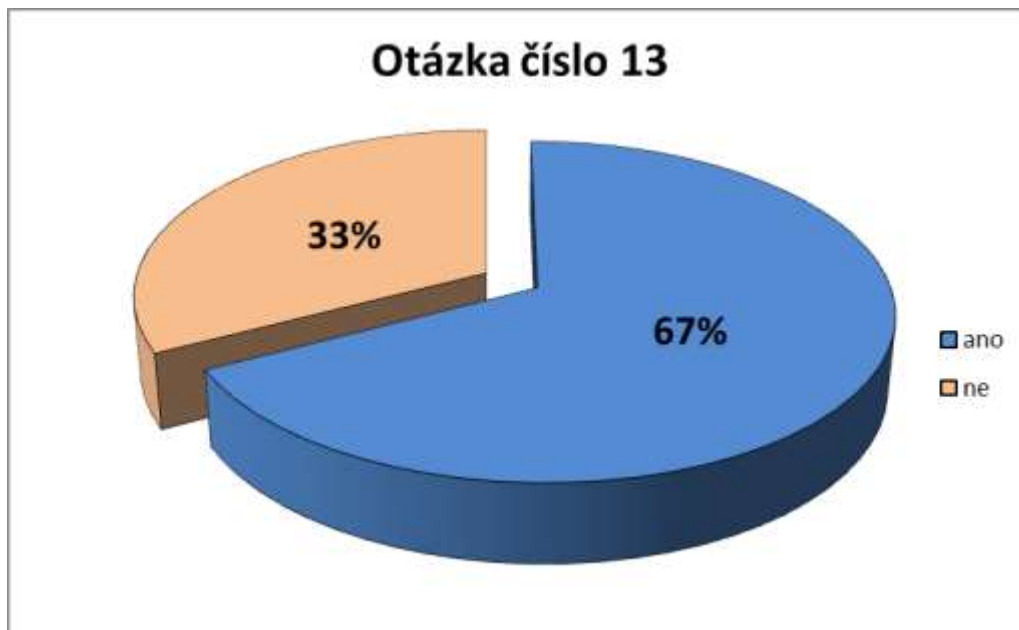
Z níže uvedeného grafu vyplývá, že 74 žen tvořících 80% všech dotazovaných by uvítalo homeopatickou léčbu jako alternativní metodu řešení potíží před primárním užitím léků klasické medicíny. Zbýlých 18 žen, tedy 20% respondentek by takovou nabídku neuvítalo.

Graf 8-11 Preference homeopatie jako alternativní metody řešení potíží před farmakologickou

Zdroj: vlastní

Otázka č. 13: Dáváte přednost homeopatickým prostředkům před klasickými léky, není-li klasický lék přímo nutný?

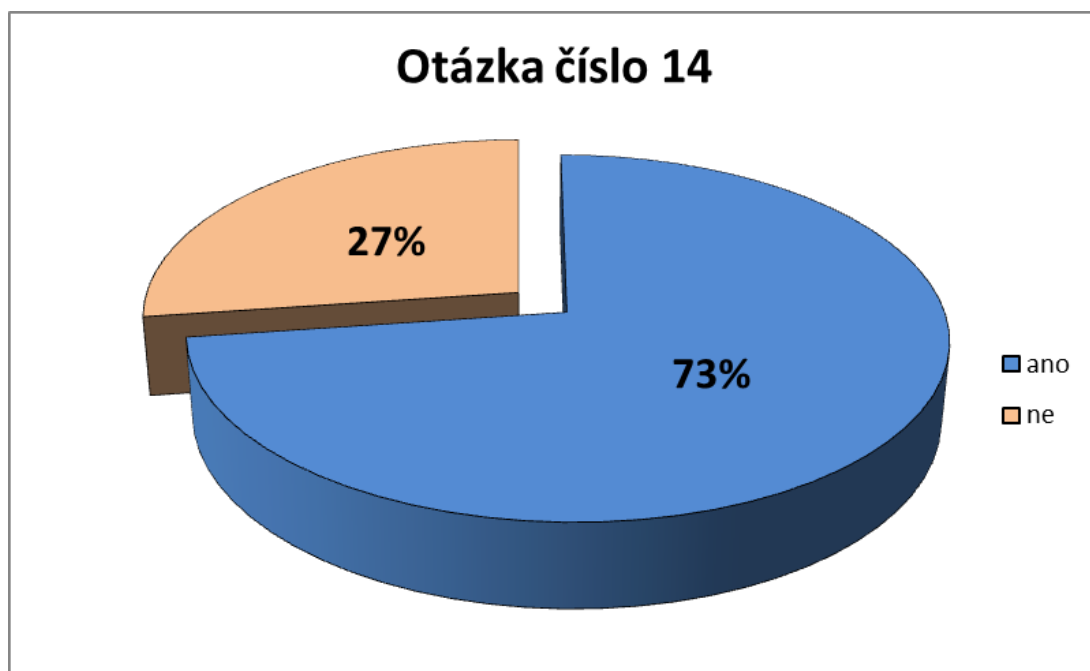

Graf 8-12 Upřednostnění homeopatických prostředků před farmakologickými, není-li farmakologický lék přímo nutný

Zdroj: vlastní

Z 92 respondentek dává přednost homeopatickým prostředkům před klasickými léky 62 (67%) žen a dalších 30 (33%) žen homeopatickým prostředkům, před klasickou farmakoterapií, přednost nedává.

Otázka č. 14: Myslíte si, že mohou být homeopatické léky stejně účinné, jako metody klasické medicíny?

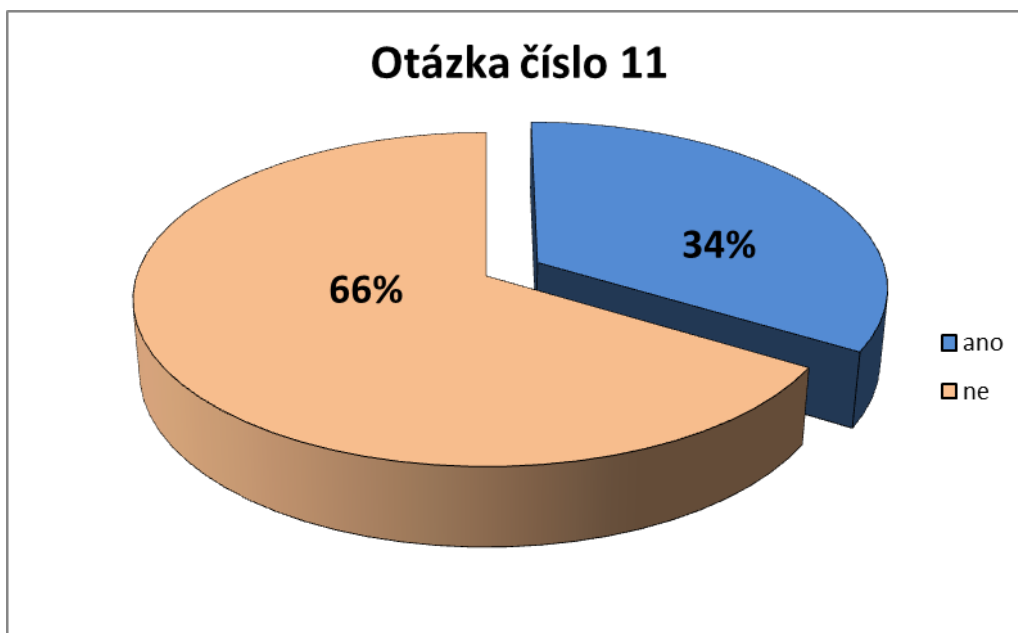

Graf 8-13 Vyrovnanost homeopatických léků s léky klasické medicíny

Zdroj: vlastní

Z celkového počtu respondentek se 67 (73%) žen domnívá, že homeopatické léky mohou být stejně účinné jaké klasické léky a 25 (27%) dotazovaných se s touto myšlenkou neztotožňuje.

Otázka č. 11: Byla Vám v souvislosti s těhotenstvím, porodem, šestinedělím nebo v souvislosti s péčí o Vaše dítě nabídnuta homeopatie jako alternativní metoda řešení potíží?

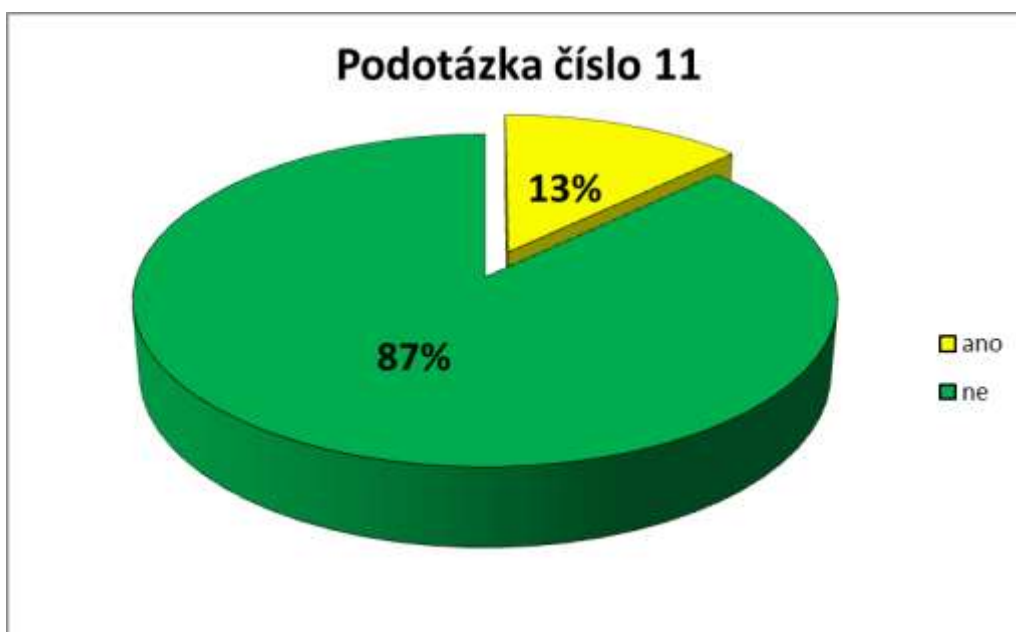

Graf 8-14 Nabídka homeopatie jako způsob řešení potíží

Zdroj: vlastní

Z grafu je patrné, že 31 (34%) ženám již někdy byla nabídnuta homeopatie v souvislosti s jejich těhotenstvím, porodem, šestinedělím nebo péčí o dítě. Dalším 61 (66%) ženám tato metoda nabídnuta nebyla. Na otázku navazovala podotázka, na kterou odpovídaly pouze ženy, kterým v těhotenství, při porodu, v šestinedělí nebo v souvislosti s péčí o dítě byla nabídnuta homeopatie.

Podotázka k otázce č. 11: Pokud ano nabídla Vám tuto metodu porodní asistentka?

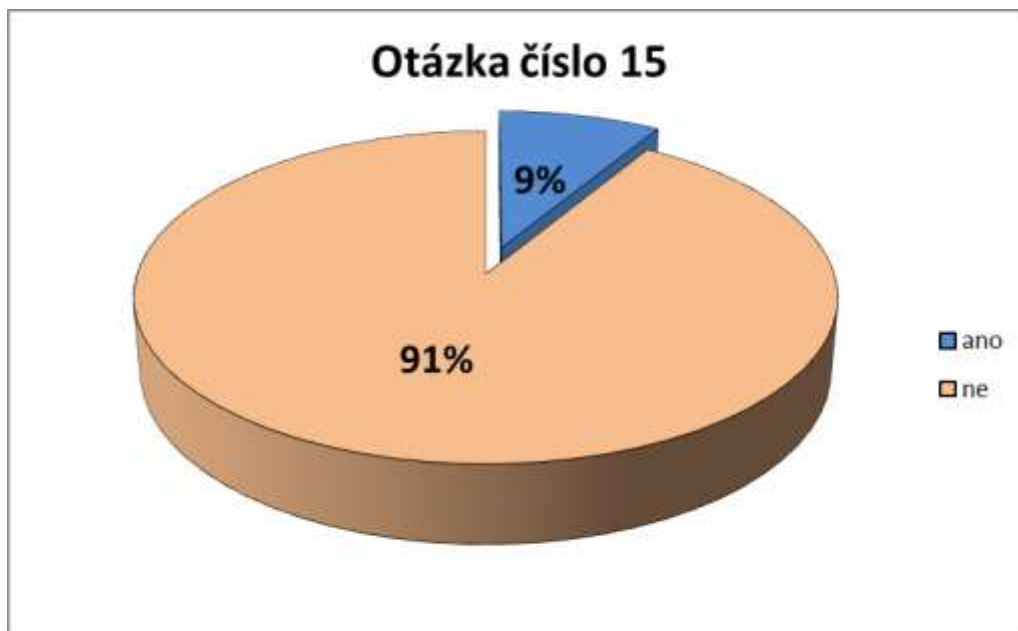
Graf 8-15 Nabídka homeopatie od porodní asistentky

Zdroj: vlastní

Tento graf slouží pro vyjádření odpovědí podotázky k otázce č. 11. Na tuto podotázku odpovídaly pouze ženy, kterým byla v souvislosti s těhotenstvím, porodem, šestinedělím, nebo v souvislosti s péčí o jejich dítě nabídnuta homeopatie jako alternativní metoda řešení potíží. Z předchozího grafu je patrné, že z celkového počtu 92 respondentek byla homeopatie nabídnuta 34% dotazovaných, tedy 31 ženám. Těchto 31 žen odpovídalo na danou podotázku a pro graf č. 15 tvoří 100%. Z grafu vyplývá, že z celkového počtu 31 žen pouhým čtyřem (13%) ženám nabídla homeopatii porodní asistentka. Ostatním ženám s celkovým počtem 27 (87%) byla nabídnuta homeopatie jinou osobou nežli porodní asistentkou.

Otázka č. 15: Mluvila jste někdy s porodní asistentkou o homeopatických přípravcích?

S porodní asistentkou o homeopatických přípravcích mluvilo 8 dotazovaných žen (9%). Ostatní ženy tvořící 91% všech dotazovaných uvádí, že s porodní asistentkou o homeopatii nemluvily. Procentuální zastoupení je patrné v následujícím grafu.

Graf 8-16 Rozhovor o homeopatii s porodní asistentkou

Zdroj: vlastní

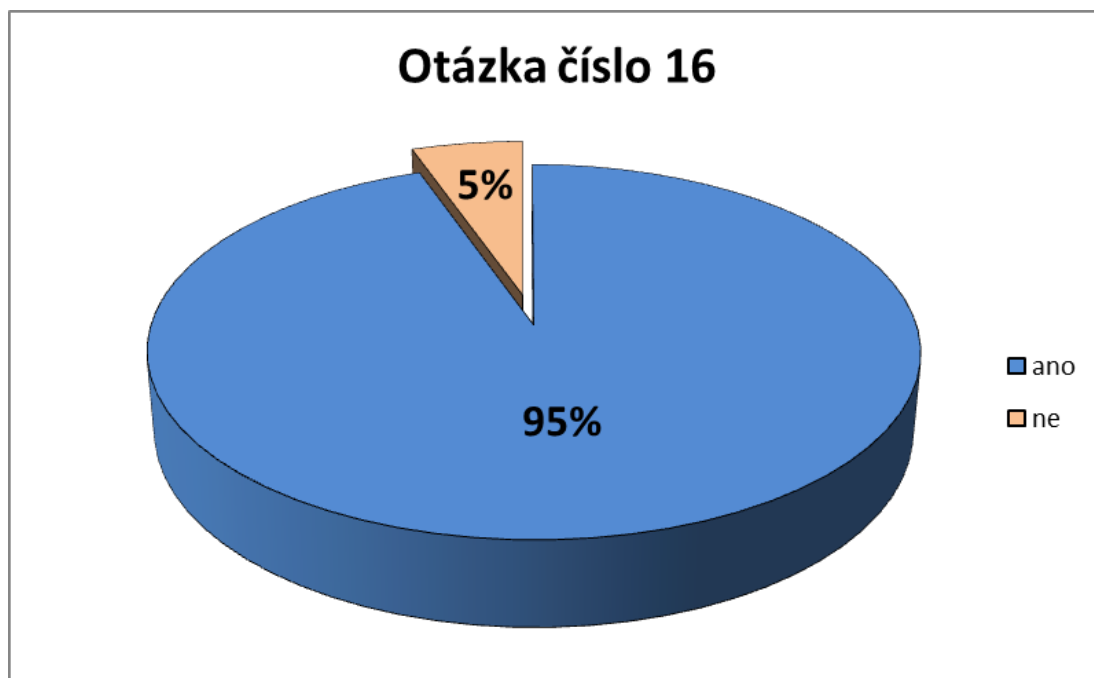
Součástí této otázky je podotázka, určená ženám, které o homeopatických přípravcích s porodní asistentkou hovořily.

Podotázka zní: Pokud ano byla porodní asistentka nakloněna k tomuto způsobu řešení problémů?

V podotázce jsem se zajímala o to, zda byla porodní asistentka nakloněna k tomuto způsobu řešení potíží. Na podotázku odpovídalo celkem 8 respondentek, které tvoří 100% dotazovaných. Všech 8 žen odpovědělo, že porodní asistentka byla nakloněna k tomuto způsobu řešení potíží, což představuje 100%.

Otázka č. 16: Uvítala byste rady ohledně homeopatie od porodní asistentky, kdyby Vám mohly pomoci od možných problémů souvisejících s těhotenstvím, porodem, šestinedělím a péčí o dítě?

Z následujícího grafu vyplývá, že 87 žen by uvítalo radu ohledně homeopatie od porodní asistentky, což představuje 95% všech dotazovaných. Pouhých 5 žen (5%) by tuto radu neuvítalo.

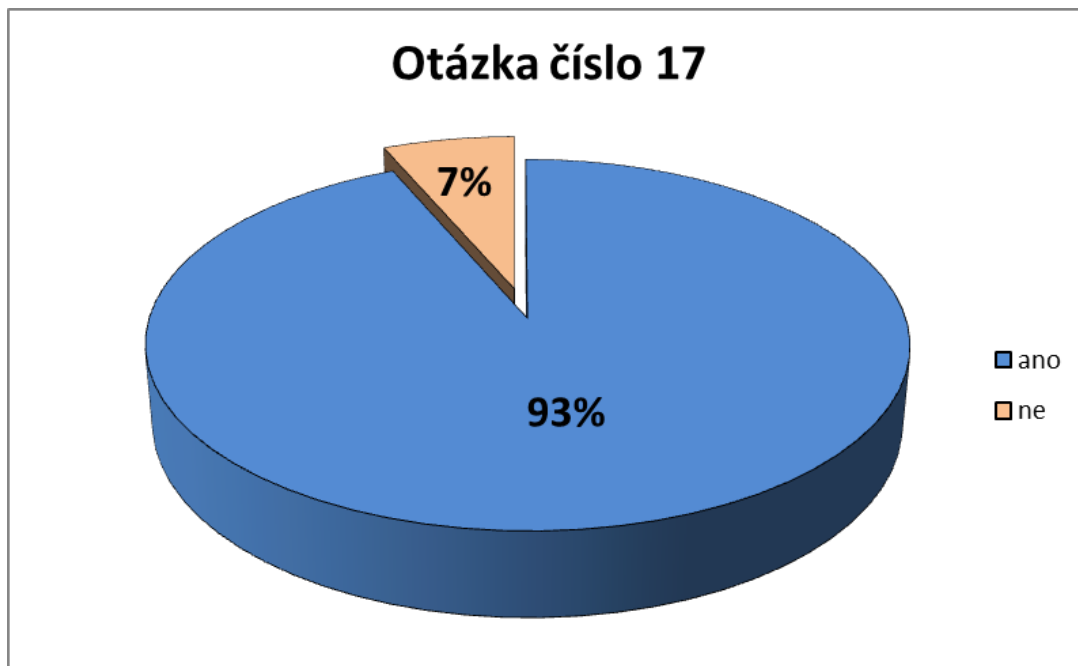

Graf 8-17 Vyhodnocení otázky

Zdroj: vlastní

S otázkou, zda by ženy uvítaly radu ohledně homeopatie od porodní asistentky, souvisejí následující otázky. V otázkách 17 a 18 se ptám respondentek na názor ohledně využívání homeopatických léků v nemocnicích pro potřeby rodiček během porodu a pro potřeby šestinedělek. Vzhledem k tomu, že jsou porodní asistentky nezbytnou součástí chodu těchto oddělení, považuji tyto otázky za důležité pro zhodnocení předpokladu číslo tři.

Otázka č. 17: Myslíte si, že by měla být homeopatie k dostání v nemocnici pro potřeby rodiček za porodu?

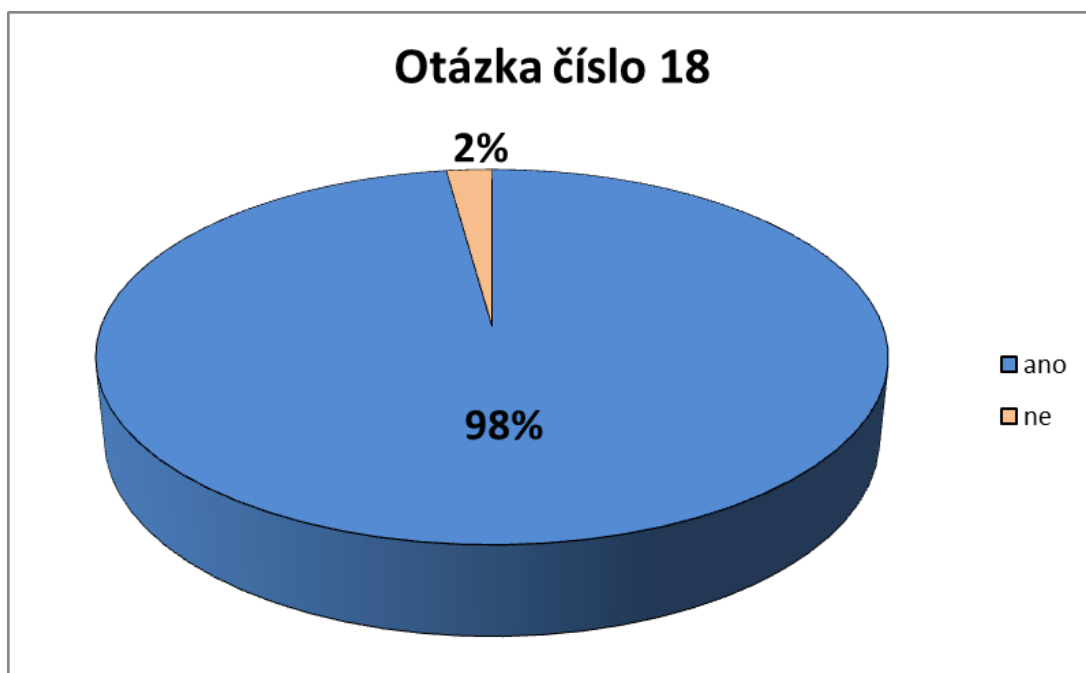

Graf 8-18 Homeopatie v nemocnicích pro potřeby rodiček

Zdroj: vlastní

Z celkového počtu 9 dotazovaných si 86 žen představujících 93% dotázaných myslí, že by měla být homeopatie v nemocnici pro potřeby rodiček za porodu. Dalších 6 žen (7%) se domnívá, že by homeopatie v nemocnici k dostání být neměla.

Otázka č. 18: Myslíte si, že by měla být homeopatie k dostání v nemocnici na oddělení šestinedělí pro řešení potíží s kojením a hojením porodních poranění?

Graf 8-19 Homeopatie v nemocnicích pro potřeby šestinedělek

Zdroj: vlastní

S tvrzením, že by homeopatie měla být na oddělení šestinedělí pro řešení možných potíží s kojením a na podporu hojení porodních poranění souhlasilo 98% respondentek, tedy 90 dotazovaných žen. Zbylé 2 ženy (2%) s tvrzením nesouhlasí.

9 INTERPRETACE VÝSLEDNÝCH DAT

Cíl č. 1: Zjistit informovanost žen o možnostech homeopatie.

Tento cíl byl prověřován celkem sedmi otázkami. Konkrétně se jedná o otázky 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Otázkami jsem zjišťovala, jaké mají ženy povědomí o homeopatii, zda o ní již někdy slyšely a zda vědí, co pojem homeopatie znamená. Otázkami 8, 9 a 10 jsem zjišťovala, zda jsou součástí respondentek nějaké uživatelky homeopatie, tedy ženy, které jsou o této metodě podrobněji informovány.

K výše uvedenému cíli se vztahuje předpoklad 1: **Domnívám se, že více jak polovina žen již byla někdy informována o homeopatii.**

Předpoklad jsem si ověřila otázkami č. 4, 6 a 7. U otázky č. 4 mne zajímalo, zda ženy již někdy slyšeli o pojmu homeopatie. Celkem 88% (81) respondentek odpovědělo, že o homeopatii již někdy slyšely a zbylých 12% (11), že nikoli. Otázkou číslo 6 jsem se zaměřila na období těhotenství, kdy jsem se zajímala o to, zda dotazované ženy ví, že se dá homeopatie použít i v tomto období. O této možnosti vědělo podle výzkumu 77% (71) dotazovaných žen a ostatní ženy tedy dalších 23% (21) o této možnosti využití homeopatik nevědělo. V otázce č. 7 jsem se dotazovala na to, zda ženy slyšely o možnostech užívání homeopatik během porodu, čímž jsem prohlubovala daný předpoklad o informovanosti žen o homeopatii, aby bylo zřejmé, že ženy vědí, v jakém životním období lze také homeopatii použít. U této otázky došlo k převážení četnosti odpovědí u záporné z možností. Konkrétně pouhých 43% žen (40) slyšelo o této možnosti využití homeopatik a 57% (52) nemělo o této možnosti tušení. Tato otázka by daný předpoklad nepotvrdila. Kontrolní otázkou pro informovanost žen o homeopatii se stala otázka číslo pět. V této otázce měla žena zaškrtnout jednu správnou ze tří možných definic o homeopatii. Celkem 92% (85) označilo správnou odpověď definující pojem homeopatie. Dalších 8% (7) zvolilo jednu z chybných odpovědí.

Z daných odpovědí vyplývá, že u otázky číslo 4, 5 a 6 převažují kladné odpovědi, na otázky ohledně informovanosti o homeopatii, 50%. U otázky číslo sedm je tomu naopak, kdy přesahují 50% odpovědi záporné. Z těchto výsledků je zřejmý závěr: **Předpoklad č. 1 se mi potvrdil.**

Doplňujícími otázkami pro daný předpoklad se staly otázky 8, 9 a 10, kde se zajímám o to, zda ženy v průběhu těhotenství, porodu nebo v šestinedělí užívaly nějaké homeopatické přípravky. Tyto otázky a jejich výsledky nelze hodnotit jako stěžejní pro potvrzení či vyvrácení daného předpokladu, nýbrž se nejedná o otázky zaměřené jednoznačně na informovanost žen o homeopatii. Otázky pouze doplňují předchozí informace a umožní nám představu o tom, kolik procent dotazovaných žen homeopatii používá v období těhotenství, při porodu a v období šestinedělí. Otázka č. 8 je zaměřena na užívání homeopatických prostředků v období těhotenství. Celkem 84% žen (77) homeopatii během těhotenství vůbec nepoužilo. V období těhotenství homeopatii používalo pouze 16% (15) ze všech dotazovaných. Otázka číslo devět je zaměřena na používání homeopatie během porodu. Z celkového počtu všech 92 dotázaných použilo homeopatika během porodu pouze 5% žen (5). Ostatní ženy představující 95% (87) homeopatické přípravky neužívaly. Desátá otázka se zaměřuje na používání homeopatických léků v období šestinedělí, kdy homeopatii užívalo 22% (20) respondentek. Ostatních 78% (72) s touto metodou v období šestinedělí nepracovalo.

Z výše popsaných výsledků mého šetření je zřejmé, že více jak polovina žen již byla informována o homeopatii, ale pouze poměrně malá část těchto žen homeopatii užívala v období těhotenství, při porodu nebo v šestinedělí.

Cíl č. 2: Zjistit, zda ženy preferují homeopatické přípravky před klasickou farmakoterapií.

K uvedenému cíli se vztahují otázky z dotazníku číslo 12, 13 a 14. V otázkách jsem se zajímala o to, zda by ženy uvítaly homeopatii v období těhotenství, při porodu a v šestinedělí, zda preferují homeopatické přípravky před léky klasické medicíny, nejsou-li nezbytně nutné a také na jejich názor ohledně účinnosti homeopatických léků ve srovnání s běžnou farmakoterapií.

K cíli se vztahuje předpoklad 2: **Předpokládám, že více jak polovina žen preferuje homeopatii před klasickou medicínou.**

Pro potvrzení či vyvrácení daného předpokladu sloužily otázky číslo 12, 13 a 14. Ve dvanácté otázce jsem se zajímala o to, zda by ženy uvítaly nabídku homeopatie v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím jako alternativu před primárním užíváním léků klasické medicíny. Z odpovědí na tuto otázku vyšlo, že 74 respondentek

tedy 80% všech dotazovaných žen by takovou možnost rády uvítaly. Zbýlých 20 % žen (18) by o takovou možnost zájem neměly. Otázka číslo 13 je zaměřena na to, zda dává žena přednost homeopatickým lékům před farmakologickými, v případě, že není klasický lék nezbytně nutný. Přednost dává homeopatickým lékům 67% (62) žen, klasickým lékům dává přednost 33% (30) respondentek. V poslední otázce jsem se dotazovala na názor ženy, zda si myslí, že mohou být homeopatické léky stejně účinné jako metody klasické medicíny. 75% žen odpovědělo, že si myslí, že homeopatie je stejně účinná jako léky klasické medicíny. Zbýlých 27% žen odpovědělo, že si nemyslí, že by homeopatické přípravky mohli být stejně účinné.

Podle výše popsaných výsledků všechny tři otázky, které jsem si zvolila, pro hodnocení předpokladu, tento předpoklad potvrzují. Ze zodpověděných dotazníků vyplývá, že mají o homeopatii zájem a tuto metodu preferují před klasickou léčbou. Mohu tedy s jistotou říci, že **předpoklad č. 2 se mi potvrdil.**

Cíl č. 3: Zjistit, zda ženám byla někdy nabídnuta homeopatie porodní asistentkou.

Tento cíl byl prověřován pěti otázkami. V otázkách jsem se zaměřila na dotazy ohledně nabídnutí homeopatie ženám, a zda jim tuto metodu představila porodní asistentka či nikoliv. Dále mne zajímalo, jestli byly porodní asistentky nakloněny k používání homeopatie. Další otázky sloužily k odhalení postoje žen k používání homeopatie v nemocničním prostředí pro potřeby rodiček a šestinedělek, což velmi úzce souvisí s prací porodních asistentek na těchto pracovištích. Konkrétně se k tomuto cíli vztahují otázky číslo 11,15, 16, 17 a 18.

K cíli se vztahuje předpoklad 3: **Domnívám se, že více jak polovině žen nebyla nabídnuta homeopatie porodní asistentkou.**

Pro předpoklad je ze všech pěti otázek, které s ním souvisejí nejdůležitější otázka číslo 11. Tato otázka zjišťovala, zda ženám byla někdy nabídnuta homeopatie v souvislosti s těhotenstvím, porodem nebo šestinedělím. V případě, že ženám tato metoda byla nabídnuta, součástí otázky je dotaz, zda jim tuto metodu nabídla právě porodní asistentka. Ze všech dotazovaných bylo 31 (38%) žen, kterým byla homeopatie nabídnuta a 61 (66%) žen, kterým nabídnuta nebyla. Z těchto 31 žen, kterým homeopatie byla nabídnuta, uvádí pouze 4 ženy, že jim tuto metodu představila porodní asistentka, což představuje 13%

z celkového počtu 31 žen (považujeme-li počet 31 odpovídajících žen na tuto podotázku za 100%).

Odpovědi na tuto otázku a následná analýza těchto odpovědí vypovídá o předpokladu jednoznačný závěr a ten zní, že **předpoklad č. 3 se mi potvrdil**. Informace vztahující se k danému předpokladu a k celému cíli jsem rozšířila pomocí dalších otázek, které se k problematice ohledně znalostí homeopatie porodními asistentkami a jejich šíření mezi ženy vztahuje. Jednou z těchto otázek je otázka č. 15, kde mne zajímalo, jestli respondentky někdy o homeopatii s porodní asistentkou mluvily a zda byla porodní asistentka nakloněna k tomuto způsobu řešení potíží. Z celkového počtu 92 dotazovaných (100%) o homeopatii mluvilo s porodní asistentkou pouze 8 žen (9%). Těchto osm žen poté jako jediné zodpovídaly podotázku, zda porodní asistentka, se kterou o homeopatii mluvily, byla nakloněna k tomuto způsobu řešení potíží. Na podotázku odpověděly všechny dotazované stejně. Všechny respondentky odpověděly (celkem 8 žen), že porodní asistentka byla nakloněna k tomuto způsobu řešení potíží. Z odpovědí vyplývá, že o homeopatii s ženami v období těhotenství, porodu a šestinedělí, mluví velmi málo porodních asistentek. Z výsledků podotázky je zřejmé, že ta porodní asistentka, která se ženou o homeopatii mluví, je k této metodě nakloněna. Podle výsledků výzkumu lze říci, že porodních asistentek zabývajících se homeopatií je poměrně málo.

Poslední tři otázky dotazníku byly zaměřené na názory žen ohledně užívání homeopatie v nemocničním prostředí a na to, zda by ženy měly zájem o rady ohledně homeopatie podávané porodními asistentkami. Vzhledem k úzké souvislosti otázek s cílem č. 3, tyto otázky k tomuto cíli přiřazuji. U otázky č. 16, kde jsem se zajímala o to, zda by ženy uvítaly radu ohledně homeopatie od porodní asistentky, byly zjištěny tyto výsledky: 87 dotazovaných žen (95%) by radu ohledně homeopatie od porodní asistentky uvítalo a zbylých 5 žen (5%) nikoliv. Otázka číslo 17 odhalovala názor žen na to, zda by měla být homeopatie v nemocnici pro potřeby rodiček za porodu. Z 92 respondentek (100%) si 93% myslí, že by homeopatie v nemocnici pro potřeby rodiček být měla, zbylá 3% dotazovaných žen, byla opačného názoru. V otázce číslo 18 jsem se zabývala tím, zda by měla být homeopatie k dostání v nemocnici na oddělení šestinedělí jako pomoc při řešení potíží s kojením a hojením porodních poranění. Devadesát žen se domnívá, že by homeopatie na oddělení pro potřeby rodiček být měla, pouhé dvě ženy tento názor nesdílely. Z výsledků těchto tří otázek je velmi jednoznačně vidět, že ženy mají zájem o používání homeopatie v období těhotenství, při porodu i v období šestinedělí.

10 DISKUZE

Hlavním cílem bakalářské práce je odhalit postoj žen k možnostem využití homeopatie v období těhotenství, při porodu a v šestinedělí. Pro získání dat a pro vyhodnocení tohoto cíle jsem zvolila formu kvantitativního výzkumu. Z výše popsaných výsledků mého šetření je zřejmé, že postoj žen k využívání homeopatie v těchto obdobích je pozitivního rázu. Z výzkumu vyplývá, že ženy by se rády o homeopatické léčbě dozvěděly více informací a uvítaly by tuto metodu jako alternativní způsob řešení jejich potíží. Daný hlavní cíl jsem pomocí jednotlivých dílčích cílů podrobněji zkoumala a některá výsledná data jsem porovnála s výsledky jiných bakalářských prací zaměřených na homeopatii.

Během mého výzkumu jsem se žen dotazovala, zda užívaly nějaké homeopatické přípravky v těhotenství, při porodu a v šestinedělí a pokud ano o jaké přípravky se konkrétně jednalo. Nejvíce ženy užívaly homeopatické léky v období šestinedělí, kdy je podle výzkumu užilo 22% ze všech dotazovaných. Z těchto 22% žen se nejvíce opakovalo použití produktu *Ricinus communis*, který se objevil v odpovědích respondentek celkem devětkrát. Homeopatikum se v období šestinedělí velmi často využívá v souvislosti s nastartováním laktace. Časté užívání tohoto homeopatického produktu potvrzuje Šopíková (25, s. 52), která uvádí *Ricinus communis*, jako nejčastěji užívaný lék při problémech s kojením. V jejím šetření užívalo homeopatický lék *Ricinus communis* pět žen z 11 dotazovaných. Používání jednoho konkrétního homeopatika ve velké většině případů žen, podle mého názoru, potvrzuje, že homeopatie užívaná v porodní asistenci není zdaleka tak komplikovaná, jako komplexní studie homeopatie. Z tohoto důvodu se domnívám, že porodním asistentkám nic nebrání ve vzdělávání se v oblasti homeopatické léčby.

Jedním z dílčích cílů, které jsem si stanovila, bylo zjistit, zda ženám byla někdy nabídnuta homeopatie porodní asistentkou. Z 92 všech dotazovaných byla homeopatie někdy nabídnuta 31 ženám. Z těchto 31 žen byla nabídnuta homeopatie porodní asistentkou pouze čtyřem ženám. Z mého výzkumu tedy vyplývá, že pouze 13% respondentek (z 31 dotazovaných tvořících 100%), kterým byla homeopatie někdy nabídnuta, dostalo doporučení na homeopatii od porodní asistentky. Srovnání výsledků jsem provedla s jinou bakalářskou prací, kde kolegyně vychází ze svého výzkumu založeného na dotazníku s cílem zjistit informovanost žen o homeopatii v

průběhu těhotenství. Z šetření Salátové (24, s. 38) vyplývá, že z celkového počtu 100 respondentek se 29 žen (29%) dozvědělo o homeopatii od porodní asistentky. Z výsledků je patrné, že porodní asistentky nejsou příliš informované a vzdělané v oblasti homeopatické léčby. Domnívám se, že tato situace by se měla vzhledem k potřebám žen změnit a porodní asistentky by se měly o tuto alternativní metodu více zajímat, aby tak umožnily ženám projít těhotenstvím, porodem i šestinedělím co nejpříjemněji.

Chytilová uvádí (23, s. 70), že na homeopatickém fóru v Litovli proběhla diskuze o způsobu informování a využitelnosti homeopatie v průběhu těhotenství. Na zmíněném fóru většina zúčastněných vyslovila názor, že by měla být zdrojem informací o homeopatii v průběhu těhotenství právě porodní asistentka. S tímto názorem se plně ztotožňuji. Podle výsledků mého výzkumu by 95% dotazovaných žen uvítalo radu od porodní asistentky ohledně homeopatie, tudíž by měly porodní asistentky jakožto odbornice ve své profesi, mít alespoň základní informace o využívání této léčebné metody v porodní asistenci a měly by ženy během těhotenství edukovat o této možnosti alternativní léčby.

Doporučení pro praxi

Z informací, které vycházejí z mého šetření, jsem došla k závěru, že by se porodní asistentky měly více vzdělávat v oblasti homeopatie a snažit se tak vyhovět potřebám žen, dozvědět se o homeopatii využívající se v těhotenství, za porodu a v šestinedělí více informací a poté tuto metodu využívat. Zpracováním této bakalářské práce jsem i já získala mnoho cenných informací o využívání homeopatie v období těhotenství, porodu a šestinedělí. Výzkum prováděný pomocí anonymních dotazníků mě přesvědčil o tom, že ženy o používání homeopatických léků mají zájem a tím mě motivoval, k dalšímu vzdělávání se v oblasti této metody, jelikož tím mohu vyhovět potřebám mnohých žen a tím také plnit svoji profesi kvalitněji a s posláním, provést ženy těmito životními mezníky co nejpřirozeněji. Samotná bakalářská práce může být užitečným výstupem pro praxi, vhodná porodním asistentkám, které chtějí proniknout do světa homeopatie a snadno vyhledat homeopatické léky používané v praxi porodní asistentky. Dále bych ráda poznamenala, že by bylo vhodné, zařadit mezi vzdělávací akce pro porodní asistentky více homeopatických přednášek, které by porodním asistentkám představily jen homeopatii z pohledu využití v porodní asistenci, aby se porodní asistentky jinak velmi rozsáhlého oboru zbytečně neobávaly. Bakalářská práce může také sloužit laické veřejnosti žen, které chtějí získat o homeopatii více informací, nebo se chtějí této metodě podrobněji věnovat.

11 ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se věnovala tématu homeopatie v porodní asistenci. Bakalářská práce je složena ze dvou hlavních částí, teoretické a praktické. První část je teoretická, zaměřená na teorii homeopatie. První kapitola pojednává o základních principech homeopatie, samotném vzniku této metody a o podmínkách pro užívání a práci s homeopatickými prostředky. Další kapitoly se zaměřují na některá období v životě ženy, konkrétně období těhotenství, porodu a šestinedělí a popisují konkrétní homeopatické prostředky, které lze v jednotlivých obdobích použít. Období těhotenství je rozděleno do jednotlivých trimestrů a v každém z nich jsou popisovány potíže, které často ženy pociťují a jejich působ řešení pomocí homeopatických léků. Porod je rozdělen na čtyři doby porodní a jsou zde popisována homeopatika vhodná pro určité fáze porodu. V období šestinedělí jsou popisována homeopatika vhodná pro ženu a její tělesné změny související s porodem a také homeopatika, vhodná při problémech s kojením.

Informace pro praktickou část mé bakalářské práce jsem získala, pomocí dotazníkového šetření. Jako hlavní cíl jsem si stanovila odhalit postoj žen k možnostem využití homeopatie v těhotenství, při porodu a v šestinedělí. Tohoto cíl jsem se snažila upřesnit stanovením dílčích cílů, kterých jsem se poté snažila dosáhnout. K dosažení cílů jsem si stanovila předpoklady a sestavila dotazník, který mi měl potvrdit nebo vyvrátit mé předpoklady a pomocí těchto předpokladů dosáhnout cíle.

Během výzkumného šetření jsem došla k následujícímu závěru. Ženy mají o homeopatii již nějaké informace a chtěly by se o této metodě dozvědět více. Rády by měly možnost, využívat tuto léčebnou metodu v nemocnicích, před primárním užitím klasických léků a uvítaly by radu ohledně homeopatie od porodní asistentky, pokud by jim přinesla úlevu od možných potíží, vzniklých v období těhotenství, porodu nebo v šestinedělí. Postoj žen k homeopatii je tedy pozitivního a aktivního rázu. Z mého výzkumu dále také vyplynulo, že se o homeopatii ženy dozvídají jen zřídka od porodních asistentek. Porodní asistentky, které o homeopatii s ženami hovoří, jsou sice k této metodě nakloněny, ale jejich počet není nikterak veliký.

Cíl bakalářské práce byl splněn.

LITERATURA A PRAMENY

1. **STUMPF, Werner.** *Homeopatie.* Praha : Jan Vašut, 2009. ISBN 978-807-2366-910.
2. **BESNARD-CHARVET, Christelle.** *Homeopatie.* Praha : Grada, 2014. ISBN 978-802-4751-917.
3. **SANKARAN, Rajan.** *Základní kniha homeopatie.* Olomouc : Fontána, 2009. ISBN 978-807-3364-953.
4. **STADELMANN, Ingeborg.** *Zdravé těhotenství, přirozený porod.* Praha : One Woman Press, 2009. ISBN 978-80-86356-50-1.
5. **GASKIN, Ina May.** *Zázrak porodu.* Doubice : One Woman Press, 2010. ISBN 978-808-6356-488.
6. **MOSKOWITZ, Richard.** *Homeopatie pro těhotenství a porod.* Praha : Alternativa, 2008. ISBN 978-80-86936-05-5.
7. **PULFORD, Alfred.** *Klíč k homeopatické materii medice.* Praha : Alternativa, 2011. ISBN 978-80-86936-31-4.
8. **SLÍVA, Jiří, FAIT, Tomáš a kol.** *Samoléčba v gynekologii aneb sama sobě gynekologem.* Praha : Maxdorf, 2012. ISBN 978-80-7345-282-7.
9. **HOLUB, J. T.** *Jak léčit děti homeopatií.* Brno : CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0088-2.
10. **RATISLAVOVÁ, Kateřina.** *Aplikovaná psychologie - Porodnictví.* Praha : Reklamní ateliér Area s.r.o., 2008. ISBN 978-80-254-2186-4.
11. **ROZTOČIL, Aleš a kol.** *Moderní porodnictví.* Praha : Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-1941-2.
12. **LABUSOVÁ, Eva.** Homeopatická léčba (nejmenších) dětí. *Rodičovství, psychologie, zdraví.* [Online] 10 2010. [Citace: 18. 2 2016.] www.evalabusova.cz.
13. **GOGELOVÁ, Romana.** Problémy s kojením. *Svět homeopatie.* [Online] [Citace: 15. 2 2016.] svethomeopatie.cz.

14. **SKOUTAJANOVÁ, Kamila.** DOPROVÁZENÍ PORODU PŘÍRODNÍ MEDICÍNOU - HOMEOPATIÍ. *Homeopatie během těhotenství, porodu a šestinedělí.* [Online] 26. 1 2008. [Citace: 2016. 2 14.] www.centrumlotos.net.
15. **KETTMANNOVÁ, Eva.** Podpořte vstřebávání železa homeopatiky! *Svět homeopatie.* [Online] [Citace: 18. 12 2015.] svethomeopatie.cz.
16. **KETTMANNOVÁ, Eva.** Hemoroidy. Účinná pomoc? Homeopatie! *Svět homeopatie.* [Online] [Citace: 16. 12 2015.] svethomeopatie.cz.
17. **VILCAKUL.** Nux vomica (Nux-v.). *Homeopatie - alternativní medicína.* [Online] 30. 4 2007. [Citace: 16. 12 2015.] vilcakul.extra.hu.
18. **HOMEOPATIE, Homeopatika.** Výroba homeopatických přípravků. *Homeopatie - homeopatika.* [Online] [Citace: 28. 11 2015.] www.homeopatickepripripravky.cz.
19. **WAUTERSOVÁ, Ambika.** *Homeopatie od A do Z.* Praha : Metafora, 2007. ISBN 978-80-7359-104-5.
20. **VITHOULKAS, George.** *Homeopatie Energetická medicína.* Olomouc : Fontána, 2013. ISBN 978-80-7336-729-9.
21. **NESTRAŠILOVÁ, Lucie.** Když se porod blíží... *Svět homeopatie.* [Online] [Citace: 14. 2 2016.] svethomeopatie.cz.
22. **ADAMS, Jon, TOVEY, Philip.** *Complementary and Alternative Medicine in Nursing and Midwifery: Towards a critical social science.* New York : Digital Printing, 2008. ISBN-13: 978-0-415-36846-9.
23. **CHYTILOVÁ, Monika.** *Komplementární postupy v praxi porodní asistentky.* [Bakalářská práce] Brno : Masarykova Univerzita, Lékařská Fakulta, 2014.
24. **SALÁTOVÁ, Hana.** *Homeopatie v praxi porodní asistentky.* [Bakalářská práce] Jihlava : Vysoká škola polytechnická, Katedra zdravotnických studií, 2013.
25. **ŠOPÍKOVÁ, Romana.** *Zkušenosti žen s homeopatií při problémech s kojením.* [Bakalářská práce] Brno : Masarykova Univerzita, Lékařská fakulta, 2013.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 8-1 Oblasti homeopatických přípravků, které ženy užívaly	41
Tabulka 8-2 Přípravky, které ženy užívaly v těhotenství	42
Tabulka 8-3 Homeopatika používaná v šestinedělí	46

SEZNAM GRAFŮ

Graf 8-1 Věk respondentek.....	35
Graf 8-2 Časový odstup od porodu	36
Graf 8-3 Parita respondentek.....	37
Graf 8-4 Informovanost žen o homeopatii	38
Graf 8-5 Znalost definice homeopatie.....	39
Graf 8-6 Znalost žen o možnosti využití homeopatie v těhotenství.....	40
Graf 8-7 Užívání homeopatik v těhotenství.....	41
Graf 8-8 Graf znázorňující, zda ženy slyšeli o možnosti užívání homeopatie při porodu.....	43
Graf 8-9 Odpovědi žen na užívání homeopatie během jejich porodu	44
Graf 8-10 Odpovědi žen na užívání homeopatie v šestinedělí	45
Graf 8-11 Preference homeopatie jako alternativní metody řešení potíží před farmakologickou	47
Graf 8-12 Upřednostnění homeopatických prostředků před farmakologickými, není-li farmakologický lék přímo nutný	48
Graf 8-13 Vyrovnanost homeopatických léků s léky klasické medicíny	49
Graf 8-14 Nabídka homeopatie jako způsob řešení potíží.....	50
Graf 8-15 Nabídka homeopatie od porodní asistentky	51
Graf 8-16 Rozhovor o homeopatii s porodní asistentkou	52
Graf 8-17 Vyhodnocení otázky	53
Graf 8-18 Homeopatie v nemocnicích pro potřeby rodiček	54
Graf 8-19 Homeopatie v nemocnicích pro potřeby šestinedělek.....	55

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník

Příloha č. 2 Informovaný souhlas

PŘÍLOHA Č. 1 – DOTAZNÍK

Milé maminky,

jsem studentkou porodní asistence na Fakultě zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni a píši bakalářskou práci na téma Homeopatie v porodní asistenci. Dovolte mi, abych Vás touto cestou požádala o vyplnění mého anonymního dotazníku, který bude sloužit ke zpracování praktické části mé bakalářské práce.

Předem děkuji za Váš čas a spolupráci.

Ivana Smáhová

Dotazník (odpovědi na otázky prosím kroužkujte)

1. Uved'te, do jaké věkové skupiny patříte:

- Pod 20 let
- 20 – 30 let
- Nad 30 let

2. Kolik času uběhlo od Vašeho (posledního) porodu:

- Pod 1 rok
- 1 – 2 roky
- 2 – 3 roky

3. Kolikrát jste rodila:

- jednou
- dvakrát
- vícekrát

4. Slyšela jste někdy o pojmu homeopatie:

- Ano
- Ne

5. Homeopatie je:

- Léčebná metoda využívající tlak na určité body povrchu lidského těla
- Léčba pomocí „vůní“ - esenciální oleje z různých druhů bylin
- Způsob léčby, kdy se užívají vysoce naředěné preparáty látek z přírodních zdrojů

6. Víte, že se dá homeopatie použít i během těhotenství:

- Ano
- Ne

7. Slyšela jste někdy o možnostech užití homeopatik během porodu:

- Ano
- Ne

8. Užívala jste nějaká homeopatika v průběhu těhotenství:

- Ano
- Ne

Pokud ano tak jaká:

.....

9. Užívala jste nějaká homeopatika během porodu:

- Ano
- Ne

Pokud ano tak jaká:

.....

10. Užívala jste nějaká homeopatika v šestinedělí:

- Ano
- Ne

Pokud ano tak jaká:

.....

11. Byla Vám v souvislosti s těhotenstvím, porodem, šestinedělím nebo v souvislosti s péčí o Vaše dítě nabídnuta homeopatie jako alternativní metoda řešení potíží?

- Ano
- Ne

Pokud ano nabídla Vám tuto metodu porodní asistentka?

- Ano
- Ne

12. Uvítala byste tuto nabídku před primárním užitím klasických léků?

- Ano
- Ne

13. Dáváte přednost homeopatickým prostředkům před klasickými léky, není – li klasický lék přímo nutný?

- Ano
- Ne

14. Myslíte si, že mohou být homeopatické léky stejně účinné jako metody klasické medicíny?

- Ano
- Ne

15. Mluvila jste někdy s porodní asistentkou o homeopatických přípravcích?

- Ano
- Ne

Pokud ano byla porodní asistentka nakloněna k tomuto způsobu řešení problémů?

- Ano
- Ne

16. Uvítala byste radu ohledně homeopatie od porodní asistentky, kdyby Vám mohli pomoci od možných problémů souvisejících s těhotenstvím, porodem, šestinedělím a péčí o dítě?

- Ano
- Ne

17. Myslíte si, že by měla být homeopatie k dostání v nemocnici pro potřeby rodiček za porodu?

- Ano
- Ne

18. Myslíte si, že by měla být homeopatie k dostání v nemocnici na oddělení šestinedělí pro řešení potíží s kojením a hojením porodních poranění?

- Ano
- Ne

PŘÍLOHA Č. 2 – INFORMOVANÝ SOUHLAS

HOMEOPATIE V PORODNÍ ASISTENCI

STUDENT:

Ivana Smáhová

Katedra ošetřovatelství a porodní asistence

Fakulta zdravotnických studií ZČU

Email: ivanasmahova@gmail.com

VEDOUcí BP:

Mgr. Kateřina Ratislavová, Ph.D.

Katedra ošetřovatelství a porodní asistence

Fakulta zdravotnických studií ZČU

Email: ratislav@kos.zcu.cz

CÍL STUDIE

Cílem studie je odhalit postoj žen k možnostem využití homeopatie.

S Vaším svolením budou rozdány pacientkám ve Vaší ordinaci anonymní dotazníky, které budou použity pro sběr informací pro praktickou část mé BP. Vyplněné dotazníky nebudou sdíleny s nikým jiným než studentem a vedoucím bakalářské práce. Záznamy budou ihned po kompletaci studie zničeny.

SOUHLAS S VÝZKUMEM

Já

souhlasím s umístěním anonymních dotazníků v naší ordinaci, které budou použity pro výzkumné účely do bakalářské práce v období od ledna do března 2016.

Razítko a podpis ordinace:.....

Podpis studenta:.....

